

**Szent Imre Gimnázium,
Általános Iskola és Óvoda**
Székesfehérvár

PEDAGÓGIAI PROGRAM

.....
Csák Lajos
igazgató

Székesfehérvár, 2021. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	4
A pedagógiai program törvényi háttere	4
Pedagógiai hitvallásunk	4
Az intézmény egységes nevelési és oktatási alapelvei, értékei és célkitűzései	5
A pedagógiai program elfogadása, jóváhagyása és nyilvánossága.....	5
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	6
A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	6
A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	7
A tanulói felvétel, átvétel és továbbhaladás általános és helyi szabályai	8
A tanulói jogviszony megszűnése.....	10
A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	10
A tanulmányok alatti vizsgák rendje.....	11
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések	16
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési elvek és pedagógiai feladatok	16
Az alapfokú elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása.....	17
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
A diákönkormányzat működése, közösségfejlesztő tevékenysége	19
A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai	21
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek rendje	22
Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja	24
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	25
Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal és az iskola partnereivel	26
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	29
A választott kerettanterv megnevezése	29
A tantárgyak alapóraszám, a kötött célú és a szabadon tervezhető órák heti óraszámai	30
A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei, az iskolai tankönyvellátás.....	33
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	34
Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témnapok, témahetek, projektoktatás..	36
A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése	37
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	37
Az érettségi vizsgára történő felkészítés	37
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	38
Egészségnevelési elvek, programok és tevékenységek.....	39
Környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek.....	41
Az esélyegyenlőséget szolgáló és a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	42

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	42
A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja	43
Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái	43
A tanuló tanulmányi munkájának értékelése	44
A magatartás, szorgalom minősítésének követelményei és formája.....	45
A tanulók jutalmazása	47
Az otthoni (iskolaotthonos és tanulószobai) feladatok meghatározása	48
AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	49
Óvodánk nevelési alapelvei, értékei és célkitűzései	49
Óvodai nevelő munkánk feltételei	49
Katolikus gyermek- és óvodakép	50
A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén.....	51
Óvodai nevelésünk feladatai	52
Tevékenységi formák, az óvodapedagógusok feladatai.....	57
A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	64
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	66
A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő, felzárkóztató nevelése.....	67
A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	67
Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	69
A szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködésnek formái	71

I. FEJEZET

AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

*„Mindenkihez van szavunk, mindenki iránt van szívünk, ...
mindenkit meg akarunk óvni a rossztól, megerősíteni a jóban...”*

(Boldog Apor Vilmos püspök)

A pedagógiai program törvényi háttere

1. § (1) A nevelő és oktató munka intézményünkben **pedagógiai program** szerint folyik. (Nkt. 26. § (1) bekezdés).

(2) Pedagógiai programunk **törvényi háttere**:

- **2011. évi CXC. törvény (Nkt.)** a nemzeti köznevelésről;
- **2003. évi CXXV. törvény** az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról;
- **229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet** az Nkt. végrehajtásáról szóló;
- **363/2012.(XII. 17.) Korm. rendelet** az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról;
- **110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet** a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga **vizsgaszabályzatának** kiadásáról
- **20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet** a nevelési intézmények működéséről;
- **32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet** a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

(3) Nevelő és oktató munkánkat a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak jogállásáról szóló **2011. évi CCVI. törvény** alapján, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII. törvény** keretében végezzük. Szakmai és ehhez kapcsolódó – törvényben előírt – egyéb feladatainkat **az iskolai tankönyvellátás** rendjéről szóló **17/2014. (III.12.) EMMI rendelet**, valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló **26/1997. (IX.3.) NM rendelet** szabályozza.

Pedagógiai hitvallásunk

„Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam.” (Jn 14,6)

2. § (1) Pedagógusok vagyunk, a szó **eredeti értelmében** olyan „szolgák”, akik a tanítóhoz kísérik a gyermeket. Ebben a jelentésben rábukkanhatunk **hivatásunk lényegére** is. Kézen fogjuk tanítványainkat, megóvjuk minden veszélytől őket az Út során, és elvezetjük őket a Tanítóhoz, Krisztushoz. Nem mi vagyunk a tanítók, nem mi tudjuk az igazi tudást, mi csak vezethetünk az általunk már felismert igazság felé, mindig szem előtt tartva, hogy mi csak ültetünk, gyomlálunk, de a növekedést Isten adja.

(2) A nevelés a nevelő és a tanuló **személyes kapcsolata**. Ebben a személyes kapcsolatban a tanuló akkor azonosul a nevelővel, célkitűzéseivel és értékrendjével, ha ezt **bizalommal** teheti. E bizalomra épülő kapcsolatban a gyermek, a tanuló **teljes személyiségében** fejlődik, de a nevelő személyisége is gazdagodik. A **személyes Isten-hit** kialakításához is a bizalom megteremtése, a bizalomigény kialakítása szükséges.

(3) Hitünk alapján az ember Istent kereső, **megismerő teremtmény**. Ebben az igazságot kereső folyamatban a megismerés elsődleges forrása az **érzéki tapasztalat** (Aquinoi Szent Tamás). A természet titkainak felkutatása, a világ – és benne az ember – csodálatos voltának bemutatása csak **változatos, sokoldalú, önálló és társas cselekvésekben szerzett, közvetlen tapasztalatok** segítségével valósítható meg.

(4) A felfedezésen, a csodálkozáson és a sikeres feladatmegoldásokon túl **jelentős motiváló ereje** van az **értékelésnek**. Az értékelés célja – az összehasonlítás eszközével – a **személyre szabott**

fejlesztés. Az értékelésnek mindig a kitzűzött feladathoz, az elvárt, illetve elvárható viselkedéshez kell igazodnia. A gyermekek, tanulók képességbeli eltérése nem az értékelésnél, hanem a célok, feladatok kitzűzésénél igényel gondos, **előzetes nevelői tervezőmunkát.**

Az intézmény egységes nevelési és oktatási alapelvei, értékei és célkitűzései

3. § (1) Intézményünk alapításának és fenntartásának célja az, hogy a szülők élhessenek gyermekük erkölcsi, vallási nevelésének, oktatásának **saját lelkiismereti meggyőződésüknek** megfelelő megválasztásával (2011. évi CCVI. tv. 2. §), ezért **nyitottak vagyunk mindazok előtt,** akik intézményünk **értékrendjét és nevelési célkitűzéseit elfogadják,** céljaink elérésében velünk együttműködnek.

(2) Intézményünkben az óvodai nevelés, az általános iskolai és gimnáziumi nevelés és oktatás, **ingyenes.** Nevelő és oktató munkánkban a **nemzeti köznevelésről szóló törvény hatálya** alá tartozunk.

(3) Intézményünk és nevelőink **pedagógiai kultúráját** az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a **bizalom, a szeretet, az empátia,** az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a **feladatok elvégzésének ellenőrzése** és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a **követelményekhez igazodó értékelés** jellemzi. (Nkt. I. § (3) bekezdés)

(4) A nyitottságra, bizalomra és elfogadásra épülő **keresztény pedagógiai gyakorlatunk** célja az egyén **reális és pozitív önértékelésének,** társadalmilag **megbecsült szerepazonosulásainak** kialakítása. Célunk olyan **értékrend felmutatása és személyes kialakítása,** amelyben helye van az **emberi lét mélységeit és távlatait** is felvető kérdéseknek és válaszoknak.

(5) Nevelésünk jól meghatározott célok mentén, a **keresztény értékrend és emberkép felmutatása** alapján történik. A nevelő ebben a pedagógiai folyamatban **vezető,** aki szaktudása, tapasztalata és hivatása révén **felelős** a nevelő és oktató tevékenység teljes folyamatáért, eredményességéért.

(6) Nevelési módszereinkben valamennyi nevelési szakaszban helyt kapnak – eltérő arányban – a **szokásformáló eljárások,** a cselekvésben megvalósuló **példakép, viselkedési minta bemutatására** és az **értelmi meggyőzésre irányuló hatások.**

(7) Erőteljes nevelő hatása miatt kiemelt jelentősége van:

- a nyitott, hiteles, aktív és fejlett érzelmi intelligenciával rendelkező **nevelőnek;**
- az élményforrást is jelentő igényes, ingergazdag **tárgyi környezetnek;**
- a személyre szabott és sikerrel elvégezhető **feladatoknak;**
- a jól szervezett közösségi feladatokkal motivált **kortársi csoportoknak.**

A pedagógiai program elfogadása, jóváhagyása és nyilvánossága

4. § (1) A pedagógiai programot a Szent Imre Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda **teljes nevelőtestülete fogadja el** és az intézményvezető hagyja jóvá.

(2) A pedagógiai program a **fenntartó jóváhagyásával** válik érvényessé.

(3) A **pedagógiai program** megtekinthető:

- az intézmény fenntartójánál;
- az igazgató irodájában.

(4) A **pedagógiai program** nyilvános, az intézmény honlapján megtekinthető, onnan letölthető.

(5) A **pedagógiai programról,** annak egyes pontjairól minden tanuló, vagy szülő részletes tájékoztatást, magyarázatot kérhet – előre egyeztetett időpontban – az intézmény igazgatójától vagy az intézményegység-vezetőktől.

II. FEJEZET

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

5. § (1) A **Nemzeti alaptanterv** meghatározza a nemzeti köznevelés országosan érvényes **fejlesztési területeit, nevelési céljait és elveit**, a fejlesztendő **kulcskompetenciákat**, a közvetítendő műveltség **fő területeit és ezek tartalmát**, a pedagógiai folyamat **tartalmi szakaszolását** és az egyes tartalmi szakaszokban megvalósítandó **fejlesztési feladatokat, közműveltségi tartalmakat**.

(2) A Nemzeti alaptanterv a **köznevelés célját** alapvetően a **nemzeti műveltség** átadásában és megőrzésében, az **egyetemes kultúra** közvetítésében, az **erkölcsi érzék** és a **szellemi-érzelmi fogékonyság** elmélyítésében jelöli meg, hogy a felnövekvő nemzedék:

- a haza felelős **polgárává** váljék;
- kifejlődjék benne a **hazafiság** érzelmvilága;
- reális **önismeretre** és szilárd **erkölcsi ítélőképességre** tegyen szert;
- megtalálja helyét a **családban**, a szűkebb és tágabb **közösségekben**, valamint a **munka világában**;
- törekedjék **tartalmas és tartós kapcsolatok** kialakítására;
- legyen képes **felelős döntések** meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az **önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre**;
- ismerje meg és értse meg a **természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket**, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a **kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését**.

(3) A Nemzeti alaptantervben meghatározott **fejlesztési területek** (nevelési célok) áthatják a pedagógiai folyamat egészét, **közös értékeket** jelenítenek meg. Ezen célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az **ismeretszerzés**, a **gyakoroltatás-cselekedtetés** mellett a **példák érzelmi hatásának** is. A Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési célok:

- **erkölcsi nevelés**;
- nemzeti öntudat kialakítása, **hazafias nevelés**;
- állampolgárságra, **demokráciára nevelés**;
- **önismeret és társas kultúra** fejlesztése;
- **családi életre nevelés**;
- **testi és lelki egészségre nevelés**;
- **felelősségvállalás** másokért, önkéntesség;
- fenntarthatóság, **környezettudatosság**;
- **pályaorientáció**;
- gazdasági és **pénzügyi nevelés**;
- **médiatudatosságra nevelés**;
- a **tanulás tanítása**.

(4) A **kompetenciák** a személyiség meghatározott funkcióit szolgáló **motívum- és képességrendszerek** (Nagy József, 2002.). Az egyén szintjén öt fő összetevőre bonthatók:

- személyiségvonások, egyéni **pszichikai-fizikai jellemzők**;
- az **egyén önértékelése, személyes értékrend**, szociális szerepazonosulások;
- **motivációk, célkitűzések**;
- **készségek, jártasságok**;
- **ismeretek, információk**.

(5) **Kulcskompetenciákon** azokat az **ismereteket, készségeket** és az ezek alapját alkotó **képességeket** és **attitűdöket** értjük, melyek birtokában az állampolgárok egyrészt **gyorsan alkalmazkodhatnak** a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát **cselekvően befolyásolhatják**. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az **egyén tanulási képessége**, mert az emberi cselekvőképesség az **élethosszig tartó tanulás** folyamatában formálódik.

(6) Iskolai nevelő-oktató tevékenységünk szerves része a **kulcskompetenciák** fejlesztése. Az iskolai oktatás területén megfogalmazott kulcskompetenciák a következők:

1. **A tanulás kompetenciái**
2. **A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)**
3. **A digitális kompetenciák**
4. **A matematikai, gondolkodási kompetenciák**
5. **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**
6. **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**
7. **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák**

(7) A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési-oktatási elvek, célok és feladatok iskolánk pedagógiai programjában a minisztérium által kiadott **kerettantervek** és az **intézményi sajátosságok** (egyházi iskola) **együttes** alkalmazásával érvényesülnek. Ebből fakadó kiemelt feladatunk:

- az **emberi kapcsolatokra**, a **barátságra** való fogékonyság kialakítása (önzetlenség, megértés, őszinteség, figyelmesség);
- a **család tiszteletének**, a **szülők megbecsülésének**, **szerepének** kialakítása, megerősítése;
- a magyar múlt és a magyar kultúra megismerése által egészséges **nemzeti önbecsülés**, **nemzeti érzés** és **hazaszeretet** kialakítása;
- az **eredményes tanulás** segítése a sokszínű **tanulási környezet**, az **egyénre szabott tanulási lehetőségek** megteremtésével, valamint a **képesség-kibontakoztatás** támogatásával
- tanítványaink ösztönzése az **egyházközségek életébe való aktív bekapcsolódásra**.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

6. § (1) A nevelő-oktató munka ismeret- és értékátadó tevékenység, mely csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz **heterogén összetételére**, a tanulók **életkori sajátosságaira** és kellő teret biztosít a **tanulói aktivitásnak** az ismeretszerzés folyamatában. Pedagógiai gyakorlatunk szerint ennek eszközei:

- Az oktatás folyamatának legfontosabb tervezési eszköze a helyi tantervhez, a választott tankönyvhöz és az adott tanulócsoporthoz igazított **éves óraterv**, mely rögzíti a tanulói **értékelés** formáit és időpontjait. Helyi tantervünk tartalmazza az első két évfolyamon alkalmazott **szöveges értékelés** tartalmi szempontjait.
- A szociális kompetenciák, az egyéni-, illetve társas tanulás és a tanulói önállóság fejlesztése céljából **páros**, illetve **csoporthoz tartozó munkát** és **kooperatív tanulási módszereket** alkalmazunk. Ezek a tanulásszervezési eljárások kiegészítik, illetve a tanítandó tartalomtól függően hatékonyabbá teszik hagyományos nevelő-oktató munkánkat.
- A tanuló teljesítményének **lehetőség szerinti növelése** érdekében rendszeresen és sokoldalúan **értékeljük** a tanulás **eredményességét**, a tudás **minőségét**.
- Mindennapi nevelési gyakorlatunkban kiemelkedően fontosnak tartjuk az alábbi magatartásformák kialakítását és megerősítését: szellemi, fizikai vagy közösség-szervezői **munkavégzés**, egyéni és közösségi **értékvó magatartás**, valamint **segítőkészség** tanuló vagy felnőtt iránt.
- A személyiségformáló funkciók alapján **nevelési módszereinket** az alábbiak szerint

csoportosítjuk:

- **szokásformáló eljárások** (közvetlen gyakoroltatás, kölcsönös kortársi interakciók);
 - **példakép-eszménykép formálás** (magatartás-tevékenységi modellek közvetítése);
 - **meggyőzésformáló eljárások** (tudatosítás, felvilágosítás).
- Nevelési módszereink a hatásszervezés módja szerint **közvetett** (a felnőtt tekintélyi személyek nevelő hatásaira optimalizált), vagy **közvetlen** (a kortársi interakciók nevelő hatásaira orientált) módszerek. Úgy véljük, hogy csak a két módszercsoport egymást kiegészítő alkalmazása teszi lehetővé a két alapvető fontosságú **nevelési tényező** (nevelő és kortárs csoport) formáló-fejlesztő hatásainak optimális hasznosítását.
 - A **sokoldalú és hatékony képzés és fejlesztés** érdekében, valamint a **tanulói érdeklődésre** építve a következő tevékenységekkel egészítjük ki a tanórai foglalkozásokat: iskolaotthon és tanulószoba, szakkörök, házi versenyek, közösségi programok, vetélkedők, alkotói pályázatok, sport csapatjátékok, kirándulások, színházlátogatások.
 - Az alkalmazott tankönyveket, iskolai taneszközöket az alkalmazhatóságuk és hatékonyságuk figyelembevételével választjuk ki és azokat **rendszeresen felülvizsgáljuk**. A tanórákon **korszerű audiovizuális és elektronikus eszközöket** használunk.
 - Nevelő-oktató munkánk eredményessége érdekében már az **első évfolyamon** bevezetjük az **angol** és az **digitális kultúra** csoportbontásban történő oktatását.
 - A kulcskompetenciák fejlesztését hatékonyan szolgálja iskolánkban a **furulya** és a **néptánc** oktatása. A **művészeti nevelés** sokoldalú és eredményes művelése érdekében művészetoktatási intézményekkel működünk együtt.
 - Nevelő-oktató munkánk során figyelmet fordítunk a **tehetségek felkutatására**, a különböző tanítási-tanulási helyzetekben és **értékelési eljárásainkkal** fejlesztjük az adott területen tehetséges tanulóinkat, **elősegítjük tehetségük kibontakoztatását**.
 - Motiváló és hatékony **tanulásszervezési eljárásokat** alkalmazunk, akár játékok segítségével (**sakk, természettudományi kísérletek, műveltségi vetélkedők, jutalomkirándulások** stb.).
 - Egyéni fejlesztést és megsegítést alkalmazunk a **különleges bánásmódot igénylő**, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában.
 - Az **iskola könyvtárát** folyamatosan fejlesztjük és törekszünk az **internetes oktatási lehetőségek** hatékony alkalmazására az erre alkalmas területeken.
 - A tanulócsoporthatékony oktatásához, foglalkoztatásához szükséges fizika-kémia, számítástechnika és rajz **szaktantermet**, könyvtár-, illetve néptánctermet alakítottunk ki.
 - korszerű és biztonságos alkalmazásokkal biztosítjuk a **digitális oktatás** hatékonyságát

A tanulói felvétel, átvétel és továbbhaladás általános és helyi szabályai

7. § (1) Általános iskolai tanulói jogviszony a **6.** (vagy **7.**) **életévét** adott év **augusztus 31. napjáig** betöltő gyermek esetében **felvétellel**, egyébként **átvétellel** keletkezik. *(Nkt. 50. § (1) bekezdés)* **Felvételi vizsga** (20/2012 EMMI rendelet 22. § (5) bekezdése) általános iskolában nem szervezhető *(Nkt. 50. § (3) bekezdés)*, de egyházi fenntartású intézményként a tanulók felvételénél és átvételénél **előfeltételként követeljük**, illetve **vizsgáljuk meg** a római katolikus vallás tanításainak, általánosan a keresztény értékrendnek az elfogadását. *(Nkt. 31. § (2/a) bekezdése)*

(2) **Gimnáziumi** tanulói jogviszony az általános iskola 8. évfolyamát sikeresen teljesítő tanuló esetében **felvétellel**, egyébként **átvétellel** keletkezik. *(Nkt. 50. § (1) bekezdés)*. A felvételnél, átvételnél alapvető szempont, hogy **a szülő és a tanuló elfogadják** az intézmény pedagógiai programját és **eltökéltek** **legyenek annak megvalósítására**.

(3) A 9. évfolyamra történő jelentkezés feltételeit az adott évben kiadott **felvételi tájékoztató** tartalmazza. A hozzánk beérkezett felvételi kérelmekről a **tanulmányi eredmények**, a **központi írásbeli vizsgák** és a **szóbeli meghallgatás** eredményei alapján döntünk. A felvételi eljárás során szerezhető **200 pont** az alábbi részpontszámokból adódik össze:

- A jelentkezők általános iskolai tanulmányi eredményeinek beszámítása (50 pont): matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv és egy választható természettudományos tárgy (biológia, földrajz, kémia, fizika).
- A központi írásbeli vizsga eredménye (100 pont): az írásbeli magyar nyelv és matematika feladatlapok eredményeit egyenlő súllyal számítjuk be.
- Szóbeli meghallgatás (50 pont): egy ismerkedő beszélgetés, amelynek során a jelentkezőt önmagáról, érdeklődési köréről, családjáról, hitéletéről, tanulmányairól, olvasmányairól kérdezzük. Olyan készségek meglétéről szeretnénk meggyőződni, mint a beszédképesség, mindennapi kommunikációs helyzetekben való megnyilvánulás.

(4) Intézményünk azon **általános iskolás tanulói**, akik a négy évfolyamos gimnáziumi képzésben szeretnének továbbtanulni, **felvételi vizsga** és a **felvételi eljárásban történő részvétel nélkül** folytathatják tanulmányaikat, amennyiben az **ötödik-hetedik** év végi **magyar** (átlag), **matematika**, **angol**, **történelem** és egy **természettudományos tantárgy** osztályzatának átlaga eléri a **4,2-es értéket**.

(5) **Szünetel a tanulói jogviszonya** annak a tanulónak, aki **külföldön** folytat tanulmányokat. (Nkt. 56. § (2) bekezdés) Visszatérésekor **különbözeti vizsgát**, illetve **osztályozó vizsgát** kell tennie a félévi, illetve tanév végi minősítés megszerzéséhez. Amennyiben ez a tartózkodás az egy évet meghaladja, a visszatérést követően a külföldi **elismert iskolai minősítés** alapján csak a szükséges tantárgyakból (**magyar nyelv és irodalom, történelem** stb.) kell vizsgákat tennie. A tanulói jogviszony szünetelésének időtartamát az iskolai és tanulói **dokumentumokban rögzíteni kell**.

(6) Az **egyéni munkarend szerint tanuló** tanulói jogviszonya – az akár szülői kérésre, akár orvosi igazolás alapján jött létre – **nem szűnik meg**, a tanuló élhet a jogviszonyból fakadó jogokkal, a kötelezettségek pedig – állapotának és helyzetének figyelembevételével mellett – rá is vonatkoznak. Az év végi minősítése céljából **osztályozó vizsgát** kell tennie.

(7) Az iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított **személyi azonosítót** és **lakcímet igazoló hatósági igazolványt**;
- a gyermek **születési anyakönyvi kivonatát**;
- a szülő **személyi igazolványát**;
- ha készült korábban, a **nevelési tanácsadó szakvéleményét**;
- megkeresztelt gyermek esetén a **keresztlevelet**;
- a **TAJ hatósági igazolványt**.

(8) Az iskola **magasabb évfolyamára** jelentkező tanulók **felvételéről**, valamint **különbözeti vizsga szükségességéről** – a szülő kérésének, a tanuló korábbi tanulmányi eredményének, magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra, osztályba járó tanulók létszámának figyelembevételével – az iskola igazgatója dönt.

(6) A felvétel (átvétel) előfeltétele az iskolai **Házirend**, az **Etikai kódex**, valamint a **Szülői együttműködési nyilatkozat** elfogadása, illetve aláírása.

(7) Tanulók felvételénél (átvételénél) **kiemelt jelentőségűnek** minősül:

- a család katolikus **keresztény életvitele**;
- ha a **testvér** az iskola tanulója;
- ha a szülő a Székesfehérvári Egyházmegye által fenntartott intézmény **munkavállalója**;
- ha leendő első osztályosként **óvodánk nagycsoportosa**
- leendő gimnazistaként **általános iskolánk tanulója** vagy **tanulója volt**.

(8) A felvételt (átvételt) elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet **fellebbezni**. A fellebbezést az **iskola igazgatójához** kell benyújtani az elutasítás kézhezvétele után nyolc napon belül.

A tanulói jogviszony megszűnése

8. § (1) Megszűnik a tanuló jogviszonya, **az iskolai tanulmányok befejezése előtt**, vagy **általános iskola 8. osztályának eredményes elvégzésekor**, ha őt másik iskolába átvették vagy felvették. A jogviszony megszűnésének napja a másik iskolába történő **beiratkozás** dátuma.

(2) A **tankötelezettség** annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a **tizenhatodik életévét** betölti. A **sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége** meghosszabbítható annak a tanítási évnek a végéig, amelyben a **huszonharmadik életévét** betölti

(3) A **tanulói jogviszony megszűnik** a tanuló tankötelezettségének utolsó napján, ha a tanuló a tanulmányait **nem kívánja tovább folytatni**, vagy a **tanuló nem végezte el** az általános iskola hatodik évfolyamát.

(4) A gimnáziumi tanuló jogviszonya a **12. osztály elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján** szűnik meg.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

9. § (1) Tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az iskola helyi tantervében – az **adott évfolyamra és minden tantárgyra** – meghatározott követelményeket legalább **elégséges (2)** szinten teljesítette. A tanév végi elégtelen tantárgyi osztályzat **javítóvizsgán** javítható.

(2) Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki **legfeljebb három tantárgyból** kapott **elégtelen (1)** osztályzatot. Ha a tanuló **első alkalommal** nem tesz eleget az **első évfolyamon** követelményeinek, munkája **előkészítő jellegűnek** minősül és – jogkövetkezmények nélkül - az első évfolyamon folytatja tanulmányait.

(3) A tanítók és a szaktanárok a tanév folyamán a tanulók teljesítményét, előmenetelét – az első évfolyam egésze és a második évfolyam első féléve kivételével – **rendszeresen érdemjeggyel értékelik**, félévkor és a tanítási év végén az **érdemjegyek** és az **évközi teljesítmény alapján** meghatározott – **osztályzattal minősítik**.

(4) A tanítók és a szaktanárok által megállapított **év végi tantárgyi osztályzatok** alapján a **nevelőtestület dönt** – az osztályozó értekezleten – a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. A félévi és év végi osztályzatok, valamint a magatartás és szorgalom minősítése ellen **nem lehet fellebbezéssel élni**.

(5) A fakultatív tárgyakban szerzett tanév végi „*elégtelen*” minősítés esetén az alapórával összevont tantárgyból (pl. matematika) kapott elégtelen **javítóvizsgát**, annak sikertelensége **osztályismétlést** von maga után. Az alapórától külön osztályozott fakultáció *elégtelen* minősítése után sem javítóvizsgát nem kell tenni, sem osztályismétlés nem következik, de a tanulónak **le kell adnia a választott tárgyat**.

(5) A tanulót, amennyiben egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a **szakértői bizottság véleménye alapján** az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól és ehelyett **szöveges értékelés és minősítés alkalmazását** írja elő.

(6) Amennyiben egy tanítási évben a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztásai meghaladják a 250 tanítási órát, **vagy** egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át, **és** emiatt **érdemjegyek alapján nem értékelhető**, a féléves és a tanév végi minősítéséhez **osztályozó vizsgát** kell tennie. A tanuló kizárólag a nevelőtestület engedélyével tehet osztályozó vizsgát, amennyiben **igazolatlan mulasztásai meghaladják a 20 tanórát**.

(7) A **2-11. évfolyamon** előrehozott **osztályozó- vagy záróvizsgára** csak az a tanuló bocsátható, akinek az adott tantárgyból a legutolsó féléves eredménye „*jeles*”, illetve „*jó*”.

(8) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányait is teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgyból jegyet már nem szerezhethet, bizonyítványába az érettségi vizsgát megelőző osztályozóvizsgán szerzett érdemjegyet kapja.

A tanulmányok alatti vizsgák rendje

10. § (1) Iskolánkban a tanuló a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, tanulmányok alatti vizsgákat teheti le: **osztályozó, különbözeti, javító, pótló** vagy **érettségi** vizsga.

(2) **Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a **félévi** és a **tanév végi** osztályzat megállapításához, ha:

- **felmentették** a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól (külföldi tartózkodás, egyéni munkarend szerint tanul stb.);
- **engedélyt kapott** arra, hogy az adott tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget;
- **előrehozott érettségi vizsgát** kíván tenni az adott tantárgyból, és még nem rendelkezik osztályzattal;
- igazolt és igazolatlan **mulasztásai** együttesen meghaladják a **250 tanítási órát**, vagy egy adott tantárgy éves óraszámának **30 %-át**, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben **érdemjeggyel** nem értékelhető. Amennyiben az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a **20 tanórát**, a nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letételének engedélyezését (*EMMI rendelet 51. § (8) bekezdés*), ez esetben a tanuló évfolyam-ismétlésre kötelezett.

(3) Az **osztályozó vizsgák** időpontja: január 1-15. (félévi), illetve június 1-15. (tanév végi), a vizsgára **jelentkezés határideje**: december 1. (félévi), illetve május 1. (tanév végi). **Előrehozott érettségi esetében** április 1-20. (tavaszi), illetve szept. 1-20. (őszi), a vizsgára **jelentkezés határideje**: márc. 1. (tavaszi), illetve június 1. (őszi).

(4) Az osztályozó vizsga letételének engedélyezését a szülő – és a tanuló - az igazgatónak címzett **kérvényben** kérheti. A kérvénynek tartalmaznia kell az osztályozó vizsga kérelmének indoklását (felmentés, tartós távollét, mulasztás stb.), a **szülő és a tanuló aláírását**.

(5) Az osztályozó vizsga követelményei (tantárgyanként és évfolyamonként) megegyeznek a helyi tanterv **tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel**, a vizsgán nyújtott teljesítmény értékelésének elvei megegyeznek a tanulók tanítási év alatti **szóbeli feleletükre, írásbeli teljesítményükre** vagy **gyakorlati munkájukra** vonatkozó értékelési elvekkel.

(6) **Átvételkor** a tanuló, szükség esetén (pl. korábban nem tanult tantárgy, nem megítélhető tantárgyi teljesítményszint stb.), az igazgató döntése alapján **különbözeti vizsgára kötelezhető**. A különbözeti vizsga tananyaga és az értékelés megegyezik az osztályozó vizsga tananyagával és értékelésével, de iskolánk megfelelő **türelmi idő biztosítása**, valamint **egyéni segítségnyújtás** mellett szervezi azt meg. A különbözeti vizsga **időpontja**: január 1-15. (félévi), illetve június 1-15. (tanév végi).

(7) **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha:

- a tanév végén – **legfeljebb három** tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból **elkésik, távol marad**, vagy a vizsgáról **engedély nélkül eltávozik**.

(8) A tanuló javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet. A bizonyítvány kiadásával egyidejűleg a javítóvizsgák időpontjáról, valamint a **helyi tanterv által tartalmazott tantárgyi minimális követelményszintről** a javítóvizsga előtt álló tanuló és szülei levélben kapnak tájékoztatást.

(9) **Pótló vizsgát** tehet az a tanuló, aki az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról **neki fel nem róható okból elkésik, távol marad**, vagy a megkezdett vizsgáról **engedéllyel eltávozik**, mielőtt a válaszadást befejezné. (*20/2012 EMMI rendelet 64. § (6) bekezdése alapján*)

(10) A **gimnáziumunkba** járó diákok a 12. évfolyam elvégzése után **rendes érettségi vizsgát** tehetnek, amelyet az iskola bonyolít le. A vizsga sikeres letételéről hivatalos **érettségi bizonyítványt** állítunk ki. Az érettségi vizsga rendjét, fajtáit, követelményeit, így az érettségi témaköröket is, jelentkezési módját a mindenkor érvényes **érettségi vizsgaszabályzat** határozza meg.

(11) A tanulmányok alatti vizsgák **részletes szabályait** a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet **65-73. §-ai tartalmazzák**, ezek értelmében:

- az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolításáért;
- a legalább háromtagú vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató jelöli ki oly módon, hogy a bizottságnak tagja kell, hogy legyen az adott tantárgyat tanító pedagógus;
- a vizsgabizottság elnöke felelős a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért;
- egy vizsganapon egy tanulóra vonatkozóan legfeljebb három vizsgát (akár szóbeli, akár írásbeli) lehet megtartani;
- a vizsgákról jegyzőkönyvet kell készíteni, amit az igazgató, a vizsgabizottság elnöke és tagjai írnak alá;
- a vizsga jegyzőkönyvéhez csatolni kell a vizsga iratait (vázlat, feladat, egyéb dokumentumok stb.).

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

11. § (1) Az ember rendeltetése, életének célja ősi probléma. A nevelési, tehát személyiségfejlesztési törekvések ugyanakkor célul feltételezik azt az emberképet, melynek kialakítását vagy kialakulását kívánatosnak tartják. A keresztény emberkép jellemzői, főbb összetevői kiolvashatóak abból a válaszból, melyet Jézus adott a hozzá forduló írástudónak: „*Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.*” (Mk 12,30).

Korunk pszichológiai, lélektani nyelvezetére lefordítva: az ember akkor teszi helyesen a legfőbb – és minden egyéb – feladatát, ha személyiségének érzelmi, motivációs, értelmi és akarati komponensei összhangban, összehangoltan működnek.

(2) Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig **hosszú és állandó változásokkal teli folyamat**. Minden korszaknak megvannak a jellemzői érdeklődésben, a példaképek terén, s azokban az értékekben, melyek a személyiséget érzékennyé teszik. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig. A nevelés módszereinek és eszközeinek is a **személyiség állapotával, fejlettségével kell összhangban lenniük**, csak a **célok** és a **bizalom légköre állandóak**.

(3) A személyiség érzelmi összetevőjének fejlesztése azóta nyert létjogosultságot, mióta „újra” felfedezték az **érzelmi intelligencia** fontosságát az emberi kapcsolatok, a személy önértékelése és probléma-feldolgozása területén. A különböző **érzelmi állapotok helyes észlelése és azonosítása**, valamint ezek felhasználása, illetve szabályozása a pedagógusi munka alapvető követelménye, hiszen ezekből lehet következtetni a gyermek **önértékelési állapotára**, valamint ennek változására. Az érzelmi intelligencia négyféle képességet feltételez:

- mások és saját érzelmeink észlelése, értékelése és kifejezése verbális vagy nem verbális módon;
- az érzelmek felhasználása a gondolkodás és a cselekvés serkentésére;
- az érzelmek megértése és elemzése (az érzelmek értelmi feldolgozása);
- az érzelmek szabályozása az érzelmi és intellektuális fejlődés elősegítése érdekében.

A pedagógus csak **fejlett érzelmi intelligencia birtokában** tudja eredményesen fejleszteni a rábízott gyermekek ezen képességét az egyéni problémakezelés és a szociális kapcsolatok fejlesztése érdekében.

(4) A személyiség **motivációs komponense** magában foglalja az egyén **énképét, önismeretét, biológiai és pszichológiai szükségleteit**, valamint azokat a **vállalt és önként kitűzött céljait**, melyek sikeres végrehajtása közvetlen vagy közvetett (pl. elismerés) úton növeli a személy – a tanuló – önbecsülését. A nevelő kiemelt feladata, hogy – a tanuló egyéni fizikai-pszichikai adottságait és képességeit felmérve – **személyre szólóan adjon erőfeszítéssel, de sikerrel** elvégezhető feladatokat. Ezek lehetnek **egyéni** vagy **közösségben** végzett feladatok. A teljesítés **értékelése** még kudarc esetén is – figyelembe véve a megtett erőfeszítést – nagyon fontos **önértékelési** és **önbecsülési** folyamatokat indít el a gyermekekben. **A sikerrel elvégezhető feladatok adása és ezek rendszeres, megfelelő értékelése a legfontosabb személyiségfejlesztő tevékenység.**

(5) A személyiség **értelmi összetevői** az ismeretszerzéssel és feldolgozással összefüggő képességeket jelentik, melyek (*Nagy József csoportosításában*) a következők:

- a **tudásszerzés** (megfigyelés, átkódolás, értékelés, értelmezés, bizonyítás) képessége;
- a **kommunikáció** (ábraolvasás, beszéd és beszédértés, írás és olvasás) képessége;
- a **gondolkodás** (információ-átalakítás, rendszerezés, következtetés, kombináció) képessége;
- a **tanulás képessége**.

Az értelmi képességek fejlesztése az **iskolai pályafutást végig kísérő, összetett folyamat**, mely leginkább a **tanórákon, a tantárgyak tanításának folyamatában** valósul meg. Az értelmi képességek fejlesztése alapvetően különbözik a **lexikális ismeretek megtanulásától**, hiszen ez utóbbi pusztán része a képességfejlesztésnek. Az értelmi képességek fejlesztéséhez a **kognitív motívumok** alkalmazása a kulcs, melyek (*Nagy József csoportosításában*) a következők:

- megismerési vágy (ingerszükséglet, kíváncsiság, érdeklődés);
- játékszeretet és alkotásvágy;
- tanulási sikervágy és kudarcfélelem;
- tanulási elismerésvágy;
- kötelességtudat;
- igényszint és ambíció.

(6) A tudás megszerzése **kitartó, fáradságos munka eredménye**, s a tanulási tevékenységet eredmények és kudarcok egyaránt kísérik. A tanulás értelmének belátása nem automatikus, hanem a **tanítás-tanulás minősége** által alakul ki. Sikerességéhez a tanulónak motiválnak és a probléma-megoldás iránt elkötelezettnek kell lennie. A tanulási motiváció minősége és erőssége függ a személytől, de – az egyén motiváltsága mellett – függ a környezet kultúrájától, elvárásaitól, kihívásaitól.

(7) A személyiség legmélyebb – **metakognitív** – rétegeit érintő **akarati döntés** az, amikor valaki egy adott feladat, probléma megismerése esetén a kedvezőtlen körülmények ellenére is a **megküzdés stratégiáját** választja. Ezek a döntések jelentik a személy önmeghatározó, önszabályozó komponensrendszerét. A tanuló **motiváltságának és képességeinek** ismerete, az **ehhez illeszkedő feladatok**, valamint az **önálló cselekvés** lehetőségének megteremtése szükséges a személy akarati tényezőinek fejlesztéséhez.

(8) A célok megvalósítása, a szociális értékrend fejlesztése érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos **főbb feladataink** a következők:

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kifejlesztése
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés
- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása
- tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- az empatikus képesség, segítőkészség, jóindulat, tolerancia kialakítása, megerősítése
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt, aktív közéleti tevékenységre ösztönzés

(9) A személyiségfejlesztés során - a szocializáció folyamatában - figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, az átmenetek nehézségeit (óvoda-iskola, alsó-felső tagozat, általános iskola-gimnázium) és a szociális tér kibővülését, hiszen az eredményes személyiségfejlesztést a különböző életszakaszokban csak differenciált módszerekkel lehet megvalósítani.

1 - 4. évfolyam:

Ez a szakasz átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Óvja és továbbfejleszti a gyermek megismerés, megértés, tanulás iránti érdeklődését, nyitottságát. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, problémamegoldáshoz, tanulási szokásokhoz. A tanítási tartalmakat illetően elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket, készségeket alakítunk, fejlesztünk. Fogékonnyá tesszük szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi értékei iránt, tudatosítják a megismert erkölcsi értékeket, pozitív magatartásformákat, szokásokat.

Nagy teret kell kapnia a személyre szóló fejlesztéseknek, az egyéni képességek kibontakoztatásának.

Az első pillanattól kezdve a figyelem középpontjába kell állítani a tanulási nehézségek leküzdését, a szociális hátrányokból vagy az eltérő ütemű érésből fakadó lemaradás csökkentését.

A fejlesztésben a test és lélek harmonikus erősítése a cél: mozgáskultúra, mozgáskoordináció, ritmusérzék, egészséges életmód; érzelmi élet, önismeret, társas kapcsolatok, lelkiismeret.

Ebben az életszakaszban kell megteremteni az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerét: biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, számolási készség, logika, manuális és mentális készségek, önálló tanulás, az önművelés igényének kialakítása.

Az ismeretszerzésben a megtapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, a kreativitás alapkövetelmény.

A gyakorlati és elméleti készségek egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére kell törekedni.

Figyelmet fordítunk:

- a minél kevesebb kudarccal járó iskolakezdésre
- a tanító, mint példa és szeretetforrás különösen meghatározó szerepére
- beilleszkedési és tanulási nehézségek, magatartás problémák időbeni, sikeres kezelésére
- a megismerési és tudásvágy felkeltésére és megfelelő szintű kielégítésére
- önállósulási törekvések kezelésére
- a társas kapcsolatok helyes alakítására
- tanulási és magatartászavarok enyhítésére, megszüntetésére

5 - 8. évfolyam:

Az 5-8. évfolyam folytatása az előző szakasznak: Az 5-6. évfolyamon folytatódik az alapvető képességek, készségek fejlesztése. A gondolkodás – különösképpen az 5-6. évfolyamon – még erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, de már kialakulnak az integratív-képi gondolkodás alapjai, melyek a 7-8. évfolyamon átmennek az elvont fogalmi és elemző gondolkodásba.

Még inkább differenciálódnak a tanulók érdeklődés, érzelmi élet, testi fejlettség, motiváltság, szocializációs szint, kultúra szempontjából egyaránt. A szakasz végére felkészíthetjük őket a további tanulásra, társadalomba való beilleszkedésre.

Az erkölcsi értékek között a becsület, szavahihetőség, megbízhatóság, szolidaritás, empátia kerülnek előtérbe – ezek alapfeltételei a környezettel, közösségekkel való harmonikus, konstruktív kapcsolatoknak.

Ez az időszak indítja fejlődésnek az állampolgári tudatot (jogok, kötelességek, hazafias érzület, az emberiség globális érdekei). Különös jelentőséget kap a helyes önismeret, önértékelés (iskolaválasztás, pályaválasztás).

Az egészséges életmódra nevelésben érvényesülnie kell a tudatosságnak – pozitív példák; káros szokások, szenvedélyek megítélése, elutasítása.

Az alpműveltség továbbépítése: folyamatosan bővül a tantárgyi rendszer, differenciálódnak a mentális képességek. Első helyen áll az alkalmazható tudás: problémamegoldás, konfliktuskezelés, döntésképesség a gyakorlatban, spontán élethelyzetek.

A tanulásban előtérbe kerül a közvetett kommunikáció: írásbeliség, vizuális kommunikáció, számítógépes érintkezés, idegen nyelven történő kommunikáció. Törekedni kell a szóbeliség-írásbeliség egyensúlyára, az egészséges terhelésre. A személyiségfejlesztésben messzemenően figyelni kell a személyre szóló fejlesztésre, értékelésre.

Az életszakaszban növekszik a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzés aránya (megfigyelés, kísérlet, anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.), ami növeli önbizalmukat.

Figyelmet fordítunk:

5-6. évfolyamon

- tagozatváltásból adódó, tanulási problémák felismerésére, kezelésére
- türelmes, segítő, megerősítő pedagógusi szemlélet, attitűd fenntartására
- a társakkal szembeni tolerancia érvényesülésére
- az önálló véleményalkotás és cselekvés színtereinek megteremtésére, lehetőségeire
- a helyes életvezetési technikák megismerésére

7 - 8. évfolyamon:

- az önmegismerési igény kielégítésére
- az önállósulási törekvések helyes mederben tartására
- az önálló vélemény megnyilvánulásának egyént és közösséget nem sértő, személyiséget fejlesztő kezelésére
- a helyes életvezetési magatartásformák, technikák alkalmazására
- a továbbtanuláshoz, a majdani munkavállaláshoz kapcsolódó kérdések, kételyek tisztázásának segítésére
- a serdülőkor egyéb problémáinak nyílt, őszinte megbeszélésére

9 - 12. évfolyam:

A gimnáziumi nevelés-oktatás kiterjeszti és elmélyíti az általános műveltséget és megalapozza a magasabb műveltséget megszerzését. Alapfeladata az érettségi vizsgára, munkába állásra, illetve felsőfokú tanulmányokra való felkészítés.

A gimnázium továbbfejleszti a kommunikációs és tanulási képességeket. Felkelti az igényt a későbbi folyamatos tanulásra – lévén a tudás mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Meg kell figyelteni az egyes diszciplínák metszéspontjában elhelyezkedő közös tartalmakat, az elméletet össze kell kapcsolni a pragmatikus, alkalmazható tudással.

A gimnáziumi oktatás-nevelés célja az összefüggésekben, rendszerben való gondolkodás kialakítása, önálló véleményalkotás, az alternatívák mérlegelése, majd ezek alapján a felelős döntéshozatal.

Intellektuális, érzelmi és testi érésük legyen egyensúlyban, neveljük őket együttműködő magatartásra, a bekövetkezett konfliktusok kezelésének, a kudarc elviselésének képessége.

Erősödjék nemzeti identitástudatuk, legyenek képesek értékelné az európai népek együttműködésének előnyeit.

A gimnázium készítse fel diákjait az állampolgári szerepre, felelős társadalmi magatartásra, a demokrácia szabályainak érvényre juttatására.

Az iskola egész szervezetével, arculatával, helyi sajátosságaival azon legyen, hogy kibontakoztassa diákjaiban személyiségük, képességeik, eredményességük maximumát.

Túl ezen általános pedagógiai célkitűzéseken és feladatokon a katolikus iskola speciális célokat, feladatokat is meghatároz (hitélet, vallásosság, vallási ismeretek, az egyházi törvények tisztelete, karitatív tevékenység stb.) illetve ezekre az oktató-nevelő tevékenységében komoly figyelmet szentel.

Figyelmet fordítunk:

- a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítására, fejlesztésére
- a pályorientációhoz és a majdani munkavállaláshoz szükséges helyes önismeret kialakítására és a választható lehetőségek megismertetésére
- a férfi- és női önazonosság, a párválasztás, a szülői felelősségvállalás, a családi élet és az élet védelmének kérdéseire a társadalmi környezet és a katolikus értékrend alapján
- párkapcsolatok természetének megértésére és felelősségteljes kezelésére, helyes életvezetési magatartásformák alkalmazására

A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

12. § (1) Az érettségi vizsgák megkezdésének előtti időszakban végzett **önkéntes közösségi szolgálatot** a 9–11. évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint **három tanévre, arányosan elosztva** szervezzük meg, amelytől indokolt esetben a **szülő kérésére** el lehet térni.

(2) A közösségi szolgálatra felkészítést egy **előkészítő osztályfőnöki óra** vezeti be, illetve egy **összegző óra** zárja tanévenként.

(3) A tanuló **osztályfőnöke** vagy az ezzel a feladattal **megbízott pedagógus** a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(4) A közösségi szolgálat során a tanuló **naplót köteles vezetni**, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a **megvalósítás tervezett helyét és idejét**, valamint a **szülő egyetértő nyilatkozatát**.

(5) Az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

(6) Intézményünk **óvodai intézményegységében** teljesíthető közösségi szolgálat.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési elvek és pedagógiai feladatok

13. § (1) Napjaink közfelfogásában az **egészség** nem a betegség hiánya, hanem a **testi, lelki, szociális jól-lét** állapota. Az egészség olyan pozitív fogalom, mely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

(2) Az **egészségfejlesztés** folyamata magában foglalja a korszerű **egészségnevelés**, az elsődleges **prevenció**, a **mentálhigiéné**, az egészségfejlesztő **szervezetfejlesztés**, az **önsegítés** feladatait, módszereit. Az egészségfejlesztés az a folyamat, mely képessé teszi az embereket (tanulókat) arra, hogy **saját egészségüket felügyeljék és javítsák**. A korszerű egészségnevelés **egészség- és cselekvésorientált** tevékenység.

(3) Az iskola az egészségfejlesztés egyik **legfontosabb színtere**, hiszen a családi környezet mellett itt nyílik mód az egészségesebb életvitel **készségeinek, magatartásmintáinak** kialakítására és begyakorlására. Feladatunk, hogy az egészséges életmódra nevelés mindennapos gyakorlatával segítsük hozzá tanulóinkat egészséges testi és lelki állapotuk **örömteli megéléséhez**.

(4) Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy legyen igényük a **helyes táplálkozásra**, a **testi higiéniára**, a **mozgásra**. Legyenek képesek **lelki egyensúlyuk megóvására**, társas **viselkedésük szabályozására**, **konfliktusaik kezelésére**. Motiváljuk és megsegítjük tanulóinkat a **káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében**.

(5) Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink:

- **információközlés, felvilágosító előadások, bemutatás:**
 - baleset- és munkavédelmi oktatás (pedagógusoknak, diákoknak);
 - tantárgyakba épített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, környezetismeretóra, természettudomány-óra, biológiaóra;
 - iskolavédőnő tanórai előadásai;
 - tanórai és azon kívüli foglalkozások során, nevelő-oktató tevékenységbe építetten, folyamatosan;
 - különböző alkalmi kiadványok segítségével.
- **prevenció, kötelező szűrővizsgálatok, szervezett speciális tanácsadás:**
 - iskolaorvos, iskolavédőnő által végzett szűrések (látás, hallás, vérnyomás, testsúly stb.);
 - ortopédiai szűrések (lúdtalp, gerincferdülés); fogorvosi szűrés;
 - 1. osztályosok szűrése (iskolapszichológus, logopédus);
 - állóképesség mérése (testnevelésórán);

- pályaalkalmassági vizsgálat a továbbtanulást megelőzően;
 - drogrevenió (osztályfőnöki órán, meghívott szakemberek részvételével);
 - tanulási és / vagy magatartási problémával küzdő gyermekek nevelési tanácsadóba irányítása.
- **közvetlen hatású iskolai tevékenységek:**
 - az iskolai házirend és napirend alkalmazása, (viselkedés, öltözködés, életvitel stb.);
 - mindennapos testnevelés;
 - iskolai étkeztetés;
 - szabadidős tevékenység (tömegsport, kirándulás, sportvetélkedők, játékszervezés stb.);
 - iskolai rendezvények (táborozás, véréadás, egészségnap stb.);
 - családlátogatások (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős).

(6) A gyermek legalapvetőbb – iskolán kívüli – közössége a **család**. A család meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket, formákat alakít ki, melyeket a gyermek iskolába kerülésével hatékonyan lehet és kell fejleszteni, alakítani. Szükség esetén a **családi nevelés segítése** is feladata az iskolának, az osztályfőnöknek, illetve a gyermekvédelmi felelősnek.

(7) Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük tanulóinkat az **önállóságra**, a **betegség-megelőzésre**, továbbá a **szabályok betartására** a testi higiéniában, a közlekedésben, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Az alapfokú elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása

14. § (1) Az elsősegély **azonnali beavatkozás**, melyet a sérült személy (felnőtt vagy gyermek) kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok, vagy más személyek **megérkezése előtt**. Az elsősegély célja az **élet megmentése**, a további egészségkárosodás megakadályozása, illetve a gyógyulás elősegítése.

(2) Elsősegélynyújtó az a személy, aki **elméleti és gyakorlati képzést adó** tanfolyamot végzett és annak anyagából **szakmailag ellenőrzött vizsgát tett**.

(3) Az elsősegélynyújtó kötelességei:

- gyorsan és biztonságosan **felmérni a helyzetet**, majd ezt követően megfelelő **segítséget kérni**;
- amennyire lehet, **megállapítani** a sérülés vagy betegség természetét;
- a fontossági sorrend betartásával **azonnal** elvégezni a **helyes és halaszthatatlan** beavatkozásokat;
- intézkedni arról, hogy a sérültet kórházba, orvosi rendelőbe, vagy **hazaszállítsák**;
- a **sérülttel maradni** mindaddig, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek;
- **jelentést írni és átadni**, további segítséget nyújtani, amennyiben az szükséges.

(4) Az intézmény elsősegélynyújtó tanfolyam végzésére kötelezett dolgozói: a testnevelést, technikát vagy biológiát tanító tanárok, az iskolatitkár, valamint a tűz- és balesetvédelmi megbízott.

(5) Az iskola szakemberek elméleti és gyakorlati tudásának segítségével, szakirodalom felhasználásával és a korábbi tapasztalatok alapján elkészíti és a dolgozókkal, tanulókkal ismerteti azokat az **elsősegélynyújtási alapismereteket**, melyek révén segíthetik az elsősegélyt nyújtók munkáját.

(6) A munka- és balesetvédelmi oktatáson túl elsősegélynyújtási alapismeretekben kell részesíteni minden **osztályfőnöki munkakört** betöltő, **kirándulást vagy tábort** szervező, illetve **sporttevékenységet** felügyelő nevelőt.

(7) Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek** átadása, illetve elsajátítása **tanítási órákon** (osztályfőnöki, biológia-, technika- és testnevelésórán), valamint **délutáni csoportfoglalkozásokon** valósul meg.

(8) Az elsősegélynyújtási **alapismeretek oktatásának** legfőbb **célja**, hogy a tanulók:

- ismerjék fel a vészhelyzeteket, baleset, sérülés esetén **őrizzék meg a nyugalalmukat**;
- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, tudjanak **gyorsan és ésszerűen cselekedni**, intézkedni;
- ismerjék az egyes sérülések **élettani hátterét**, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb **segélynyújtási módokat**;
- ismerjék a mentőszolgálat felépítését, működését, tudják, **mikor, és hogyan kell mentőt hívni**.

(9) Az iskolai elsősegélynyújtási **alapismeretek oktatásának formái, eszközei:**

- **lexikális ismeretek oktatása** (fogalmakkal, kérdőívekkel, tesztfeladatokkal, projektfeladatokkal);
- **képek, filmek** és egyéb szemléltető eszközök felhasználása, **bemutatók** készítése;
- **gyakorlati oktatás** próbahelyzetekben, gyakorlati bemutatók.

(10) Az elsősegélynyújtási **alapismeretek oktatásának eredménye** tanulóink **tudásának és tájékozottságának** bővülése, valamint az alábbi alapkészségek (kompetenciák) fejlődése:

- problémafelismerés,
- gyors és szakszerű cselekvés,
- mások iránti érzékenység,
- együttérzés a bajba jutottakkal.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

15. § (1) Az iskolai nevelés legfőbb célja a tanuló minél sokoldalúbb fejlesztése, felkészítése a felnőtt életre. A gyermek fejlődése szorosan összefügg és nem választható el a közösségtől, a **közösségi neveléstől**. A kortárs csoport:

- lehetőséget ad **az én-érvényesítésre**;
- biztosítja a **csoporthoz tartozás érzését**, a közösségi önmeghatározást;
- **emocionális biztonságot** nyújt.

A tanulók iskolai közösségeikhez való kötődése felerősíti az azokon keresztül közvetett módon megvalósuló nevelés és oktatás hatását. Ezért alapvető feladat a közösségben, illetve a közösség által történő nevelés és oktatás eseményeinek **igényes, színvonalas megszervezése** és irányítása. Tanulóink legfontosabb közösségei: a **baráti kör**, az **osztály- és iskolai közösség**.

(2) Az iskola tanulóinak **baráti körei** elsősorban a közös érdeklődés alapján szerveződő tevékenységekben alakulnak ki. Hatásuk azért jelentős, mert a tanuló részvétele a közösségben önkéntes választáson alapul, ezért a nevelőnek más típusú módszereket és eszközöket kell alkalmaznia a közösségépítés és fejlesztés céljából.

(3) Iskolánkban az alábbi tanórán kívüli, nem osztálykeretben megtartott foglalkozások választhatóak:

- hittan csoport,
- színjátás,
- néptánc,
- énekkar,
- rajz és kézműves,
- tömegsport, sportkörök,
- technika- és tervezés.

(4) A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladata, hogy a tanulók **érdeklődésére és önállóságára** építve fejlessze **kreativitásukat** és **önfejlesztő** hozzáállásra készítse őket. A pedagógus növelje a tanulók **kudarctűrő képességét**, valamint a társak segítségének és értékelésének **elfogadására** készítse őket. Átgondolt foglalkozási tervvel és pedagógiai irányítással biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően **fejlesszék a közösséget, erősítsék** a közösséghez való tartozás érzését.

(5) A tanuló fejlődésének jelentős alakítói az **osztályközösségben** kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek. A tanuló idejének legnagyobb részét osztályközösségében tölti, ezért meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerre, viselkedési formáira. Az osztályközösség tevékenyen hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának alakításához/kialakításához;
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez;
- a közösségi normák elfogadásához, erkölcsi értékrendjének kialakulásához;
- egymás tiszteletben tartásához, a toleráns magatartás kialakulásához;
- mások gondjainak felismeréséhez és az együttérző magatartás kialakulásához;
- az egyéni értékek felismeréséhez és megbecsüléséhez;
- az együttes munkavégzés előnyeinek és nehézségeinek megtapasztalásához;
- az egyén önértékelő, önbecsülő képességének fejlődéséhez.

(5) A közösség irányításában, alakításában meghatározó szerepe van az **osztályfőnöknek**, minthogy folyamatos problémakereső tevékenysége eredményeként neki kell **felismerni** a tanulók problémáit, **érezkenni** és adekvát problémamegoldással kezelni az esetleges devianciákat és megtalálni azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában segítséget adhatnak. Fontos a szerepe a családok tanulók támogatásába történő bevonásában, valamint annak elérésében, hogy a család és az iskola azonos értékrend mentén nevelje a gyermekeket.

(7) Az **osztályközösségek keretében** végzett közösségépítő- és fejlesztő tevékenységeink:

- **osztályfőnöki órák megtartása;**
- **tanórák megtartása** (kooperatív munkaszervezéssel);
- **az osztály feladatainak megszervezése** (ügyelet, takarítás, gyűjtések, hetesek, felelősök és képviselők feladatai);
- **felkészülés az iskolai szintű feladatok elvégzésére** (ünnepi műsorok bemutatása, részvétel és produkció bemutatása a farsangi bálon, sportvetélkedőn stb.);
- **a család, a szülők megbecsülését erősítő rendezvények** (karácsonyi és anyák napi köszöntések, családi osztálymisék, nyílt órák stb.);
- **osztálykirándulások, osztálytúrák** szervezése és lebonyolítása;
- **múzeum- vagy színházlátogatások, múzeumpedagógiai foglalkozásokon történő részvétel, helytörténeti nevezetességek felkeresése.**

(8) A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az **iskolai közösség** jelenti, melynek összetartásában, összetartozás-tudatának erősítésében megkülönböztetett jelentőségű feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökökre, a diákönkormányzatot segítő pedagógusra, valamint az egyes iskolai eseményeket, rendezvényeket szervező tanárookra. Az iskolai közösség keretében végzett közösségépítő- és fejlesztő tevékenységeink az alábbiak:

- **az iskolai és egyházi hagyományaink** ápolásával összefüggő rendezvények (Veni Sancte, új tanulóink fogadalomtétele, ballagás, Te Deum);
- **a nemzeti ünnepekről és emléknapokról történő megemlékezések** (okt. 6., okt. 23., jan. 22., márc. 15., jún. 4.);
- **egyházi ünnepek és események** (a magyar szentek ünnepei, dramatikus népszokások, adventi gyertyagyújtások, húsvéti lelkigyakorlat, pünkösdi egyházmegyei nap, osztálymisék);
- **házi versenyek, vetélkedők, művészeti bemutatók;**
- **nyári és napközis táborok** megszervezése és lebonyolítása;
- **a diákönkormányzat működésének támogatása.**

A diákönkormányzat működése, közösségfejlesztő tevékenysége

16. § (1) A diákönkormányzat az iskola tanulóinak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat **saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik.** Jogait a hatályos jogszabályok tartalmazzák, joggyakorlásának módját pedig saját szervezeti szabályzata. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja.

(2) A diákönkormányzat **véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet** a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(3) Szervezeti és működési szabályzatát a diákönkormányzat készíti el és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az iskolai diákönkormányzat élén – a szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – választott **diákönkormányzati vezető** (elnök) áll.

(4) A diákönkormányzat tevékenységét a **diákmozgalmat segítő tanár támogatja** és fogja össze, akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg határozott, legfeljebb ötéves időtartamra. A diákönkormányzat minden tanévben – az iskolai munkatervben meghatározott időpontban – közgyűlést tart, melynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megtartása előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

(5) A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát az intézmény belső működésének szabályzatai között kell őrizni. A diákönkormányzat az **iskola helyiségeit, az iskola berendezéseit** – az igazgatóhelyetttessel történő egyeztetés után – használhatja.

(6) A diákönkormányzat **véleményét** – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni:

- az iskolai szervezeti és működési szabályzat jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
- a házirend elfogadása előtt;
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor;
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.

(7) A **diákönkormányzati vélemény** jogszabályoknak megfelelő jegyzőkönyvbe foglalásáért az intézmény igazgatója felelős.

17. § (1) A diákönkormányzat érdekvéonyesítő funkciója mellett hangsúlyozott szerepet kap az **öntevekenységre, önszerveződésre történő nevelés is**, melynek keretében el kell érni, hogy a tanulók – a pedagógusok segítségével – a fejlettségüknek megfelelő szinten, önállóan intézzék saját ügyeiket.

(2) A diákönkormányzatnak célirányos tevékenységéhez szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre szerveit, melyek a közösség megbízásából hivatottak a problémák megvitatására, a határozathozatalra.

(3) A diákönkormányzat feladata:

- olyan, a közösség érdekein alapuló **közös és konkrét célok kijelölése**, melyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak;
- a kialakított gyakorlat szerinti hagyományos közösségi feladatok, közösségépítő **tevékenységek továbbfejlesztése**, a régiek mellett **új hagyományok teremtése**;
- olyan rendezvények szervezése, melyek **értékes kulturális vagy társas élményekkel gazdagítják** a közösség tagjait, erősítve, fejlesztve magát, a közösséget is;
- a közösség iránti **felelősségérzet, felelősségtudat** kialakítása, fejlesztése;
- a közösség érdekeit **szolgáló, cselekvésre ösztönző tevékenységek** szervezése;
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, mely **büszke** saját sikereire, értékeli a más közösségektől őt pozitív módon megkülönböztető tulajdonságait.

A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai

18. § (1) A nevelőtestület minden tagjának feladata, hogy képességét, szaktudását és lehetőségeit legjobban hasznosítva nevelje és oktassa iskolánk tanulóit a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek és iskolánk pedagógiai programja alapelveinek, értékeinek és célkitűzéseinek szem előtt tartásával.

(2) A nevelőtestület minden tagjának feladata, hogy intézményi és egyéni lehetőségeit felhasználva szakmai, pedagógiai tekintetben, valamint lelki életét érintően is folyamatosan tovább képezze magát, tevékenységét – valamennyi területen – az intézmény és az Egyházmegye érdekeinek szem előtt tartásával végezze.

(3) Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre tekintettel a nevelőtestület minden tagjának kötelessége a vonatkozó törvények és rendeletek, helyi szabályzatok, dokumentumok, munkáltatói utasítások ismerete, illetve megismerése. A pedagógust az ezekben foglaltak betartására az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, utasíthatja.

(4) A pedagógus intézményi feladatai közé tartozik a tanulók felügyelete, az egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása, az intézményi védő-óvó intézkedések betartása és betartatása, valamint a közreműködés a gyermekvédelmi feladatok végrehajtásában.

(5) Minden pedagógustól elvárt a keresztény értékrend tiszteletben tartása, valamint a pedagógusi etika írott és íratlan szabályainak betartása, a munkahelyi információk bizalmas kezelése, a (nevelők, szülők, tanulók között) felmerülő problémák lelkiismeretes megoldása, továbbá a kulturált viselkedés és a megfelelő öltözet az iskolai, vagy iskolán kívüli rendezvényeken.

19. § (1) Az osztályközösség vezetője az **osztályfőnök**, akit az igazgató bíz meg minden tanév júniusában. Az osztályfőnököt – feladatai ellátásában – **osztályfőnökhelyettes** segítheti.

(2) Az osztályfőnökök **feladatai és hatáskörük**:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében nevelik osztályaik tanulóit, munkájuk során tekintettel vannak a tanulók személyiségfejlődésének sajátosságaira;
- segítik az osztályközösség kialakulását, a tanulók szociális készségeinek fejlődését;
- segítik és koordinálják az osztályukban tanító pedagógusok munkáját;
- rendszeres kapcsolatot tartanak fenn az osztály szülői munkaközösségével, illetve a szülői közösség tagjaival;
- első osztályban mindig, egyéb évfolyamokon szükség esetén meglátogatják a családokat a tanulók szociokulturális háttérének tanulmányozása céljából;
- figyelemmel kísérik a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;
- minősítik a tanulók magatartását, szorgalmát;
- ellátják az osztályaikkal kapcsolatos ügyviteli teendőket (az osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, közösségi szolgálat nyilvántartása stb.);
- segítik és nyomon követik osztályaik kötelező orvosi vizsgálatait;
- kiemelt figyelmet fordítanak az osztályaikban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, folyamatos kapcsolatot tartanak az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével;
- tanulóikat rendszeresen tájékoztatják az iskola előtt álló feladatokról, motiválják őket azok megoldására, közreműködnek a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- javaslatot tesznek a tanulók értékelésére (jutalmazás, büntetés), segélyezésére;
- aktív közreműködésükkel segítik a munkaközösség munkáját;
- rendkívüli esetekben órát látogatnak osztályaikban;
- a püspöki biztos segítségével, útmutatása alapján felügyelik, és példamutatásukkal gondozzák, irányítják a tanulók lelki életét, osztályaik hitéleti tevékenységét.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek rendje

20. § (1) Kiemelt figyelmet igénylő tanuló:

- a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű tanuló (SNI);
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTMN);
 - **kiemelten tehetséges** gyermek, tanuló;
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HH, HHH).

21. § (1) **Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók** esetén alapelvünk az állandó és rendszeres felzárkóztatás. Ennek érdekében, a **tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban**, a méréseknek megfelelő **egyéni teljesítményszintekhez** igazodva, **differenciált oktatás** keretében kell megvalósítani a felzárkóztatást.

(2) A kudarcok csökkentésére irányuló tevékenységek elemei **alsó tagozaton**:

- a tanulási nehézség korai felismerése (bemeneti komplex pszichológiai és pedagógiai mérés);
- fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok egyéni és kiscsoportos fejlesztő tevékenysége;
- részképeség zavarok esetén többféle eljárás segítségével végezzük a fejlesztő munkát;
- beszédfejlesztés és logopédiai foglalkozások;
- szenzoros-integrációs terápia, mozgásfejlesztés a hiperaktív, figyelem- és magatartászavarral küzdő tanulóknál, sajátos nevelési igényű tanulóknál;
- csoportra és egyénre szabott fejlesztő program kidolgozása és alkalmazása a tantárgyak tanmeneteibe építve;
- osztályon belüli differenciálás, csoportos, páros és egyéni munkaformák előtérbe állítása;
- állandó pozitív megerősítés (jutalmazás), korrepetáláson történő felzárkóztatás (speciális feladatok, fejlesztő eszközök, játékok, számítógép segítségével);
- részképeség-gyengeségek feltárása és terápiája Sindelar-módszerrel.

(3) A kudarcok csökkentésére irányuló tevékenységek elemei **felső tagozaton, gimnáziumban**:

- A tagozatváltás átmeneti nehézségeinek kezelése;
- az értelmi, érzelmi és akarati tényezők figyelembevételével reális önismeretre nevelés;
- a feladatok elvégzéséhez hosszabb időszávok, keretek biztosítása;
- sajátos, a probléma által indokolt tartalmak, követelmények kialakítása;
- egyéni megsegítés, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődés értékelése;
- az osztályban tanító pedagógusok összehangolt fejlesztő- és értékelő munkája.

(4) A tanulási zavar egyes típusaival összefüggő feladatoknál a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának **tantervi irányelveit** és **vizsgaszabályzatait** vesszük figyelembe. (32/2012 EMMI rendelet)

22. § (1) Kiemelt jelentőségű a **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségre** utaló tünetek, tünetcsoportok korai felismerése. Ezek a következők lehetnek:

- agresszív viselkedés, a környezet felé irányuló magatartászavar (rendbontás, nyugtalanság, hazudozás, bántalmazás stb.);
- a szociális fejlődés zavarai (kapcsolatteremtés, alkalmazkodás, beilleszkedés problémái);
- regresszív magatartás (visszahúzó, passzív, félénk, érzékeny, autoagresszív viselkedés);
- önértékelési zavarok, szorongások, félelmek, tic;
- a kognitív, motoros, figyelmi funkciók zavarai, teljesítményromlás, észlelési elégtelenség.

(2) A fenti tünetek **tartós megjelenésénél** az **osztályfőnök** feladata a kapcsolatfelvétel a tanuló családjával a körülmények feltárása érdekében, s – amennyiben szükséges –, a megfelelő szakszolgálati ellátást (vizsgálatot) kell kezdeményeznie. A feltárt körülmények és a **szakvélemény** alapján határozható meg, hogy a tanulónak hol, milyen formában kell a **fejlesztő foglalkozásokon** részt vennie (nevelési tanácsadó, iskolai foglalkozások stb.).

(3) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésének elemei az iskola **alsó tagozatán**:

- prevenció, óvodai kapcsolattartás, a gyerekek megismerése már az első tanévet megelőzően;
- az óvoda és az iskola közti zökkenőmentes átmenet biztosítása;
- a magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknál egyéni bánásmód alkalmazása (játékosság, pozitív megerősítés dominanciája);
- a tanulók igényeinek megfelelő rugalmas óravezetés (szünetek, lazító gyakorlatok közbeiktatása);
- a tanóra és a szabadidős tevékenységek arányos elosztása az egyenletes terhelés érdekében;
- szakember segítségének igénybevétele (gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus stb.);
- a problémák szülők bevonásával történő megbeszélése, megoldása.

(4) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésének elemei az iskola **felső tagozatán, gimnáziumban**:

- megsegítés a tagozatváltást nehézségeinek leküzdésében;
- a negatív személyiségtulajdonságok visszaszorítása, a pozitív személyiségtulajdonságok megerősítése;
- társas-közösségi tevékenységek szervezése, az azokban történő részvétel – folyamatos pozitív megerősítéssel történő – előmozdítása, önismeretre nevelés;
- a fejlődés folyamatos értékelése, új célok meghatározása;
- csoportmunka, differenciált tevékenykedtetés alkalmazása;
- mentálhigiénés konfliktuskezelési program kidolgozása és alkalmazása.

23. § (1) Kiemelten tehetséges tanuló az, aki erősen motivált, könnyen és gyorsan tanul, átlagon felüli teljesítményekre képes, egy-egy tantárgyból (speciális tehetségű), vagy minden tantárgyból (általánosan jó intellektusú) kreatív.

(2) A **korai felismerés** meghatározó fontosságú, hiszen a kiemelkedő képességűek (megfelelő foglalkoztatás hiányában) gyakran visszafejlődnek, sérülnek, kirekesztődnek. A korai felismerés szakértelmet, körültekintést kíván. A gyermek kibontakozó tehetségének jelei:

- a teljesítménymérések eredményeként megmutatkozó átlagon felüli képesség;
- az alkotásokban, problémamegoldásban mutatott kreativitás;
- a kijelölt vagy vállalt feladat iránti erős elkötelezettség.

(3) A tehetséges tanulókat jellemezheti, hogy sokszor tesznek fel szokatlan kérdéseket, készek szembeszegülni a tekintéllyel, vállalják a konfliktusokat, véleményüket nem rejtik véka alá, ugyanakkor jó humorérzékük van és tanuló társaikkal általában kijönnek.

(4) A tehetséggondozás kiemelten fontos feladata iskolánkban az optimális fejlődés **személyi feltételeinek** megteremtése.

(5) A felismert tehetség **fejlesztésének szinterei**:

- tanórán, osztályon belüli (differenciálással):
 - képességek szerinti csoportok létrehozása (a tanulók aktuális felkészültsége alapján szerveződő, nyitott, átjárható csoportok);
 - gyorsítás és dúsító program (a tananyag gyorsabb elvégzése, a fennmaradó időben dúsító program);
 - gazdagítás és elmélyítés (nem több ismeret elsajátíttatása, hanem önállóságot, kreativitást igénylő feladatok végzése);
- tehetséggondozó órákon:
 - osztályonkénti, évfolyamonkénti önképző körök, ahol a jó képességű tanulók aktív módon felkészülhetnek a tanulmányi versenyekre, gimnáziumi felvételi vizsgákra;
- szabadidőben:
 - gazdag szakkörválaszték;

- iskolai, városi, megyei, egyházmegyei, regionális és levelezős versenyek (fontos személyiségfejlesztő hatásuk van - egészséges versenyszellem, önértékelés, sportszerűség, kudarcűrés);
- iskolaotthonos, tanulószobai, szabadidős foglalkozások, ahol tanulóink „kipróbálhatják” magukat (környezeti- és vizuális kultúra, színjátszás, drámajáték, emberismeret, illem, kommunikáció, vers- és meseírás, rejtvényfejtés, illetve készítés, művelődés, önművelés, barkácsolás, kézművesség, számítógépes és programozói ismeretek, sakk, sport, origami, zenei ismeretek);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése, kapcsolat a középiskolákkal.

Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

24. § (1) Iskolánk a **sajátos nevelési igényű tanulókat** a többi tanulóval **együtt nevelő, oktató** intézmény. Helyi tantervünk elkészítésénél ezért figyelembe vettük a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. mellékleteként kiadott **„Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve”** előírásait. Az ebben meghatározottak érvényesítése érdekében:

- sajátos nevelési igényű tanulóink rehabilitációs, habilitációs célú korrekcióját képzett szakemberek (gyógypedagógus, logopédus) végzik;
- amennyiben szükséges, illetve előnyös, speciális eszközöket szerzünk be a rehabilitációs, habilitációs célú foglalkozások eredményességének javítására;
- az adott évfolyamra vonatkozó tantárgyi tartalmak tanításánál módosítunk, egyszerűsítünk, vagy elhagyunk egyes területek, illetve új területeket vonunk be a szakemberek (gyógypedagógus, logopédus) javaslatai alapján;
- a nevelés, oktatás és fejlesztés feladatainak elvégzésére és a kitűzött célok elérésére a szokásosnál hosszabb időtartamot hagyunk;
- támogatjuk pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, továbbképzéseken.

(2) A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében **részt vevő pedagógus feladata:**

- a „*Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve*” előírásainak ismerete;
- a szakértői véleményben foglaltak ismerete és megértése;
- az integrált tanulóra vonatkozó módosult tantárgyi tartalmak és időtartamok figyelembevétele;
- a gyógypedagógus vezetésével és segítségével egyéni haladási ütemterv és individuális módszerek alkalmazása;
- az eltérő képességek és viselkedés kellő mértékű elfogadása;
- együttműködés más szakemberekkel, az osztályban tanító pedagógusokkal;
- a gyógypedagógus javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.

(3) A sajátos nevelési igényű tanulók **habilitációjára és rehabilitációjára**, illetve **tantárgyankénti előmenetelére** vonatkozó egyéni fejlesztési terveket – az irányelvek, a szakértői vélemény és a gyógypedagógus közreműködésével és szakmai útmutatása alapján – az adott tanév megkezdésekor el kell készíteni és az éves oktatási, foglalkozási tervek irataival együtt kell tárolni.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

25. § (1) A családi élet válságos időszakában a gyermekek kerülnek a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe. A segítségadás azokban az esetekben a legnehezebb, melyekben a család nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyermek előtt. Gyakori jelenség, hogy ezekre a hiányosságokra – a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai nyomán – csak későn derül fény. Ezekben a nehéz esetekben a tanuló fokozott törődést, figyelmet igényel.

(2) A **hátrányos és veszélyeztetett** helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek- és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

(3) Ezt a tevékenységet a **gyermekvédelmi felelős** koordinálja, aki folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel és a munkaközösség-vezetőkkel, szükség esetén családlátogatást kezdeményez a veszélyeztető okok feltárása érdekében és folyamatos kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

(4) A gyermekvédelmi tevékenységünkhöz kapcsolódó feladatok:

- a tanulók elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése;
- a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és azon kívül;
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátásuk biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson és az iskolaorvosi rendeléseken keresztül;
- a tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.);
- segélykérelmek támogatása és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetének függvényében;
- a tanulók eredményeinek folyamatos figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásuk ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

(5) A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie. Ilyen esetekben megvizsgálandó:

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését;
- hogy mennyire ellenőrzött a tanuló tevékenysége, szabadideje;
- hogy használ-e a tanuló az egészségére káros anyagokat, életmódja veszélyeztet-e a fejlődését;
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek igénybevételét;
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő tanulók otthoni életformája, ellátása, pihenése;
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás a tanuló tanulmányainak befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához;
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, melyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

(6) Iskolánk pedagógiai munkáján belül az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató és a tehetséggondozó foglalkozások;
- differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- a pályaválasztás segítése, a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- családi életre történő nevelés;
- napközis és a tanulószobai foglalkozások;
- iskolai étkezési lehetőségek;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;

- a tanulók szabadidejének megszervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- szülőkkel való együttműködés, folyamatos kapcsolattartás;
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

(7) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a családokkal, az illetékes **Polgármesteri Hivatallal**, a **Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal**, a **Alba Bástyá Család- és Gyermekjóléti Központtal**, az **iskolaorvossal** és az **iskolai védőnővel**.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal és az iskola partnereivel

26. § (1) Az eredményes iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a **szülői ház** és a **pedagógus közösség együttműködése**.

(2) Ennek alapja a gyermek iránt érzett **közös felelősség**, melynek feltétele a **kölcsönös bizalom** és **tájékoztatás**, az **őszinteség**. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, ennek nyomán pedig a gyermeki személyiség harmonikus fejlődése.

(3) A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- a szülőket az iskola igazgatója tájékoztatja az iskolai **Szülői munkaközösség** ülésein, valamint az **iskolai szintű szülői értekezleteken** az iskola életéről, az éves munkatervről, az aktuális feladatokról, a munkatervben megfogalmazott célok eléréséről, a feladatok teljesítéséről, ezek változásairól, valamint a helyi tanterv követelményeiről;
- az osztályok számára szervezett **szülői értekezletek** félévente, illetve rendkívüli esetekben, melyek feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- az osztályfőnökök feladata:
 - a szülők folyamatos tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
 - gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról;
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

(4) A szülők és a pedagógusok együttműködésének alapvető módja a **tájékoztatás, értesítés és meghívás**. Ezek célja a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, valamint a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Formái és eszközei:

- **személyesen** az előre egyeztetett, illetve spontán találkozásokon;
- folyamatosan és személyre szólóan a **tájékoztató füzetben** vagy az **üzenőfüzetben**;
- havonta és személyre szólóan a **szülői levelekben**;
- folyamatosan, illetve havonta az **iskola honlapján**.

(5) A szülők és pedagógusok közötti kapcsolattartás **egyéb formái**:

- **Szent Imre-VÁR foglalkozások**, melyek az iskola, illetve annak nevelési-oktatási programja iránt érdeklődő szülők számára olyan ismerkedő-bemutató összejövetelek lehetőségét biztosítják, melyek játékos, ugyanakkor szakmai elemeket is tartalmazó programjaiba gyermekük is bekapcsolódhat.
- **Fogadóórák**, melyek lehetőséget biztosítanak a szülők és a pedagógusok személyes találkozására, ezen keresztül pedig egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének konkrét tanácsokkal történő megsegítésére. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes és hasznos eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetség gondozás, továbbtanulás stb.).
- **Nyílt tanítási órák**, melyeken a szülők betekintést nyerhetnek a nevelő-oktató munka mindennapjaiba, személyesen is megismerhetik a tanítási órák menetét, közvetlenül tájékozódhatnak gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

- **Családlátogatás**, melynek feladata a gyermek családi háttérének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- **Pályaválasztási tanácsadás**, melynek feladata a szülők és a tanulók tájékoztatása a felvételi eljárásról, a középiskolákról, és a pályaalakalmassági felmérések lehetőségeiről.

(6) A szülői ház és az iskola együttműködésének további lehetőségei:

- közös iskolai és iskolához kötődő **rendezvények** (osztálykirándulás, családi nap, véradás, osztálykarácsonyi ünnepség, farsangi bál, sportesemények, közös iskolai munka, sportnap, főzőverseny stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével;
- közös **lelkigyakorlat**, zarándoklat vagy egyházmegyei, plébániai szintű programok.

(7) A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási órák időpontját az éves iskolai munkaterv határozza meg.

(8) A **szülők** a – jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – tanulói jogok, valamint saját **jogaik érvényesítése érdekében** szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatójához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

(9) A **szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat** szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján tehetik fel, illetve közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőivel vagy a Szülői munkaközösséggel, melyekre **10 munkanapon belül** érdemi választ kell kapniuk.

27. § (1) A **tanulók és a pedagógusok** együttműködésének formái:

- az **igazgató** a tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról **személyesen hetente**, az iskolai honlapon és a faliújságon keresztül **folyamatosan** tájékoztatja;
- az igazgató a tanulókat **diákközgyűlésen** félévente legalább egyszer, a diákönkormányzati képviselőket pedig a **diákönkormányzat ülésén** havonta tájékoztatja, illetve ad választ a feltett kérdésekre;
- a **diákönkormányzatot segítő tanár**, valamint a **diákönkormányzat vezetője** (elnöke) havonta, illetve félévente tájékoztatja a tanulókat az iskolai élet őket érintő eseményeiről, képviselt vagy vállalt feladataik teljesítéséről;
- az **osztályfőnökök** osztályuk tanulóit folyamatosan, illetve a hetente esedékes osztályfőnöki órákon személyesen, szükség esetén a tájékoztató-, illetve az üzenőfüzetben keresztül is tájékoztatják;
- a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a tanulót, valamint annak szüleit a **szaktanárok a tájékoztató füzetben** folyamatosan tájékoztatják.

(2) A **tanulók** a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított **jogaik érvényesítése érdekében** – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik útján – az iskola **igazgatójához, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz** vagy a **Szülői munkaközösséghez** fordulhatnak.

(3) A **tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat** szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőivel, a nevelőtestület egészével, vagy a Szülői Munkaközösséggel, melyekre **10 munkanapon belül** érdemi választ kell kapniuk.

28. § (1) Az intézmény szakszerű és színvonalas működését **külső szervezetekkel** történő **rendezett és rendszeres munkakapcsolatokon** keresztül biztosítja. Kiemelt kapcsolatot tartunk fenn az alábbi szervezetekkel:

- **Székesfehérvár MJV Humán Szolgáltató Intézete** (pályaválasztási alkalmassági vizsgálat, orvosi és iskolavédőnői, valamint fogorvosi ellátás);
- **Beszédjavító Intézet** (logopédiai ellátás);
- **A Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat** (BTMN, valamint SNI tanulók ellátása);
- **Alba Bástyá Család- és Gyermejkölési Központtal** (gyermek- és ifjúságvédelem);
- **Hermann László Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola** (szolfézs, hangszeres zene oktatása);

- **Rex Cultura Kft. Központi Konyhája** (étkeztetés);
- **Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.** (uszodahasználat az úszásoktatáshoz);
- **Szent István Művelődési Ház** (külső helyszínen zajló rendezvények);
- **EKIF és az egyházmegyei intézmények** (értekezletek, tanulmányi utak, versenyek stb.);
- **KAPI** (továbbképzések).

(2) Az intézmény az Nkt. 25. § (5) bekezdésében előírt **rendszeres egészségügyi vizsgálatokat** az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet alapján **orvosi, védőnői, valamint fogorvosi és fogászati asszisztensi** ellátással biztosítja.

(3) Az **iskolaorvost** feladatainak ellátásában az intézmény igazgatóhelyettese segíti, a közvetlen előkészítő és adminisztrációs munkát az **iskolatitkár** végzi. Az iskolaorvos munkájának ütemezését minden év szeptember 15-ig egyeztetni az **intézmény igazgatójával**. A tanulók-szűrővizsgálatának tervezetét október 15-ig kifüggeszti az iskola nevelői szobájában.

(4) A **fogorvos és a fogászati asszisztens** minden tanévben elvégzi a tanulóknál a fogbetegségek szűrését (fogszuvasodás, szabálytalan fogazat stb.). Az osztályok időbeosztását **az igazgatóval szeptember 15-ig egyeztetik**, a közvetlen előkészítő és adminisztrációs munkát az **iskolatitkár** végzi.

(5) A **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel** küzdő, valamint a **sajátos nevelési igényű** gyermekek, tanulók ellátásával kapcsolatos feladatok megszervezéséért, a feladatok szakszerű elvégzésének ellenőrzéséért az **igazgatóhelyettes** a felelős. Feladat- és felelősségi körébe tartozik az ezen ellátás elvégzésébe bekapcsolódó **pedagógiai szakszolgálatokkal, illetve gyógypedagógusokkal** történő kapcsolattartás is.

(6) Az intézmény figyelemmel kíséri a **tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével és megszüntetésével kapcsolatos feladatokat**. A gyermek- és ifjúságvédelem az iskola összes nevelőjének, – az osztályfőnököknek kiemelten is – feladata. Ezen tevékenység végzése során az intézmény vezetője a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 69. § (2)/f bekezdésében meghatározott feladatok ellátására **gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst** bíz meg a feladatok koordinálásával. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kapcsolatot tart fenn a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

III. FEJEZET

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A választott kerettanterv megnevezése

29. § (1) **Helyi tantervünket** az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított **110/2012. (VI.4.) Korm. rendelethez** (NAT-2020) kiadott, az általános iskola 1-4., 5-8., *illetve a gimnázium 9-12. évfolyamára* vonatkozó **kerettantervek**, valamint a **Katolikus Pedagógiai Intézet** ajánlásainak alapján alkottuk meg és a 2020/2021. tanévvel – *illetve a 2022/2023-as tanévvel* – kezdődően felmenő rendszerben vezetjük be az 1., 5. és a 9. évfolyamon.

tanév	1.évf.	2.évf	3.évf.	4.évf.	5.évf.	5.évf.	7.évf.	8.évf.
2020/21.	NAT-2020	51/2012.	51/2012	51/2012	NAT-2020	51/2012.	51/2012	51/2012
2021/22.	NAT-2020	NAT-2020	51/2012	51/2012	NAT-2020	NAT-2020	51/2012	51/2012
2022/23.	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	51/2012	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	51/2012
2023/24.	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020
tanév	9.évf.	10.évf	11.évf.	12.évf.				
2022/23.	NAT-2020	-	-	-				
2023/24.	NAT-2020	NAT-2020	-	-				
2024/25.	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	-				
2025/26.	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020	NAT-2020				

(2) **110/2012. (VI.4.) Korm. rendelethez** (NAT-2020) kiadott, az általános iskola 1-4., 5-8., *illetve gimnáziumok 9-12. évfolyamára* vonatkozó **kerettantervek**,

Melléklet száma	Pedagógiai szakasz, iskolatípus
1.	Általános iskola 1-4.
2.	Általános iskola 5-8.
3.	Gimnáziumok 9-12.

(3) A kifutó évfolyamokon a kerettantervek kiadásáról szóló **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. és 2. mellékleteként** kiadott, az általános iskola 1-4., illetve 5-8. évfolyamára vonatkozó kerettantervekre épülő **korábbi helyi tantervünk** alapján tanítunk:

Melléklet száma	Pedagógiai szakasz, iskolatípus
1.	Általános iskola 1-4.
2.	Általános iskola 5-8.

(4) Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei **megegyeznek** a Kerettantervben meghatározott tananyagokkal és követelményekkel.

(5) Az iskolánkat választó szülők gyermekei számára a hittan **kötelezően választandó** tantárgy, melyet minden évfolyamon heti 2 órában tanítunk a Magyar Katolikus Püspöki Kar által kiadott hittanterv alapján.

A tantárgyak alapóraszám, a kötött célú és a szabadon tervezhető órák heti óraszámjai

30. § (1) A kerettantervek két évfolyamos ciklusainak **tanévekre bontása**, valamint a kerettantervekben szereplő tantárgyak **témakörönkénti óraszámának** meghatározása az iskolával kapcsolatban álló tankönyvkiadók ajánlatainak figyelembevételével történt.

Tantárgyak alap- és szabadon tervezhető óraszám az 1–4. évfolyamon				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Angol nyelv	0 + 1	0 + 1	0 + 1	2 + 1
Matematika (+ sakk)	4 + 0,5	4 + 0,5	4 + 1	4 + 1
Hittan	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	0 + 0,5	0 + 0,5	1	1
Testnevelés (+ néptánc)	5	5	5	5
Alapóraszám	22	22	22	23
Sz. tervezhető 2;2;2;2 + 1 hittan	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1
Összes heti tanóraszám:	25	25	25	26
Tantárgyak alap- és szabadon tervezhető óraszám az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4 + 0,5	4 + 0,5	3 + 0,5	3 + 1
Matematika	4 + 0,5	4 + 0,5	3 + 0,5	3 + 1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Hittan	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			1	2
Természettudomány	2	2		
Angol nyelv	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Dráma és színház			1	
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Alapóraszám:	27	27	29	28
Sz. tervezhető 1;1;1;2 + 1 hittan	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2 + 1
Összes heti tanóraszám	29	29	31	31

Alap-, kötött célú és szabadon tervezhető óraszámok a 9–12. évfolyamon				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4 + 1	4 + 1
Matematika	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1
Történelem	2	2	3 + 1	3 + 1
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Angol nyelv	3 + 1	3 + 1	4 + 1	4 + 1
Második idegen nyelv	3	3	3 + 1	3 + 1
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2 + 1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Alap- és kötött célú óraszám	32	32	28 + 4	25 + 4
Tervezhető 2;2;4; 5 + 2 hittan	2 + 2	2 + 2	2 + 2	1 + 2
Összes heti tanóraszám	36	36	36	32

(5) A kötelező és választható tantárgyak tematikai egységeinek **óraszámát, tartalmát és fejlesztési követelményeit** a *Pedagógiai program melléklete* tartalmazza.

(6) A Nemzeti alaptanterv **mindennapos testnevelésre** vonatkozó előírásai, valamint a 20/2012. EMMI rendelet 141. § (1) bekezdése alapján a **néptánc** oktatását és értékelését a testnevelés tantárgy keretein belül végezzük az **1-4. évfolyamon**. Az **úszás** oktatása és értékelése a **2. és az 5. évfolyamon** történik.

(7) Az alaptantervben megfogalmazott **eredményes tanulás** elősegítésére **motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárás**ként alkalmazzuk a **sakk**, az **angol** és az **digitális kultúra** tantárgyak oktatását az 1-4. évfolyamon.

(8) A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott **idegen nyelvi kommunikáció**, valamint a **digitális kulcskompetenciák** eredményesebb fejlesztése érdekében az **angol nyelv** és az **digitális kultúra** tantárgyakat **csoporthontásban** tanítjuk.

(9) A **középiskolára, illetve az érettségire** történő eredményes felkészítés érdekében és az **országos mérések** iskolai eredményességének javítására a választható órakeret terhére emeltük a **magyar nyelv és irodalom**, a **történelem**, az **angol nyelv**, valamint a **matematika tantárgyak** heti óraszámait.

(10) Iskolánk egyházi fenntartású, ezért +1, illetve +2 tanórával növeltük a hittan tantárgy heti óraszámát. Ezen órák megtartására részben **helyi délutáni**, részben más **egyházi intézményben vagy**

helyszínen (Egyházmegyei Múzeum, plébániák stb.), **gyakorlati foglalkozások** keretében – többnyire **összevont tanórák** megtartásával – kerül sor.

(11) A kötelező tantárgyak minimális tantárgyi óraszámának a kerettantervi tartalommal ki nem töltött részét, valamint a **megemelt óraszámokat** az adott tantárgy tematikai egységei közötti elosztással – a **tananyag elmélyítése, gyakorlása**, valamint **képességfejlesztés** céljából – használjuk fel.

(12) Az adott osztály számára engedélyezett **heti foglalkozási időkeret** – a köznevelésről szóló törvény 6. mellékletének C oszlopa szerinti – tanórákra fel nem használt részének terhére szervezzük a **csoportbontást** és az **egyéb foglalkozásokat** (tehetséggondozás, korrepetálás, szakkör, iskolaotthon, tanulószoba).

(13) A **heti foglalkozási időkereten** felül használható fel tanóra a **hittan** tantárgy oktatása, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók **rehabilitációs foglalkoztatása** esetén.

(14) Az **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet szerinti óraszámok (kifutó rendszerben):**

Órakeret az 1–4. évfolyamon (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet szerint)				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7 + 1	7 + 1	6 + 1	6 + 1
Angol nyelv	0 + 1	0 + 1	0 + 2	2 + 1
Matematika (+ sakk)	4 + 0,5	4 + 0,5	4 + 1	4 + 1
Hittan	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Informatika	0 + 0,5	0 + 0,5	0 + 1	0 + 1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport (néptánc)	5	5	5	5
Heti kötelező tantárgyi órakeret	23 + 4	23 + 4	22 + 6	24 + 5
<i>Tervezhető (kerettanterv)</i>	2	2	3	3
<i>Tervezhető (fenntartói)</i>	2	2	3	2
Felhasznált órakeret	27	27	28	29
Heti foglalkozási időkeret (hittan, SNI foglalkozások nélkül)	52	52	52	55
Órakeret az 5–8. évfolyamon (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet szerint)				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4 + 0,5
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3 + 1	3 + 1	3 + 1,5
Történelem	2	2 + 1	2 + 1	2 + 1
Hittan	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2

Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	0 + 1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Heti kötelező tantárgyi órakeret	26 + 3	25 + 4	28 + 4	28 + 4
<i>Tervezhető (kerettanterv)</i>	2	3	3	3
<i>Tervezhető (fenntartói)</i>	1	1	1	1
Felhasznált heti órakeret	29	29	32	32
Heti foglalkozási időkeret (hittan, SNI foglalkozások nélkül)	51	51	56	56

A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei, az iskolai tankönyvellátás

31. § (1) Iskolánkban – a nevelő-oktató munka során – a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközt vagy digitális kiadványt (tankönyv, munkafüzet, térkép, program stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, melyet az iskolai tankönyvellátásról szóló 17/2014. (III.12.) EMMI rendeletben foglaltak szerint **tankönyvvé** nyilvánítottak és szerepel a **tankönyvek hivatalos jegyzékén**. A tankönyveken túl – bizonyos tantárgyaknál (technika, vizuális kultúra, testnevelés) – **egyéb taneszközökre, eszközökre vagy felszerelésre** is szükség van.

(2) Az iskolai tankönyvrendelés határideje **április utolsó munkanapja**, a módosítás határideje **június 30.** Az iskolai tankönyvellátás megszervezésében és lebonyolításában az **iskolatitkár** működik közre.

(3) A tankönyvrendelés összeállítása során lehetővé kell tenni a **szülők számára**, hogy azt megismerjék és a **Szülői munkaközösség** élhessen a véleménynyilvánítási jogával. A tankönyvrendelés elkészítése előtt be kell szerezni a **fenntartó egyetértését**.

(4) A kötelezően előírt **tankönyvekről** és **egyéb taneszközökről**, a **kötelező és ajánlott olvasmányokról** a szülőket **május 31-ig tájékoztatjuk**. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a **szülők kötelessége**. A beszerzésben az iskola **közreműködik**, biztosítja, hogy **minden tanulója** hozzájusson az előírt tankönyvekhez, kötelező és ajánlott olvasmányokhoz.

(5) Az egyes évfolyamokon a tantárgyak tananyagának feldolgozásához szükséges **kötelező tanulói taneszközök kiválasztása** – a **helyi tanterv előírásai**, valamint a **szakmai munkaközösségek ajánlása** alapján – az adott tantárgyat tanító **pedagógus joga és kötelessége**.

(6) A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet 161.§. és a 2. számú mellékletben foglaltak szerint iskolánkban biztosítottak a **kötelező eszközök és felszerelések**.

(7) Az IKT-val megtámogatott tanulás **gépparkja** (interaktív tábla, projektor, laptop) és **szoftver szükséglete** megfelelő. A szakleltárak folyamatosan bővülnek korszerű **szemléltető és kísérleti eszközökkel**. A tanulói kísérletekhez szükséges **fogyó anyagokat** és **eszközöket** a mindenkori költségvetés függvényében és pályázati forrásokból biztosítjuk.

(8) A taneszközök kiválasztásánál a **pedagógusok**, illetve a **munkaközösségek** a következő **szempontokat** veszik figyelembe:

- tanítható-tanulható, tanulásra ösztönző, esztétikus, intézményünk **elveinek, céljainak és értékrendjének** leginkább megfelelő tankönyvek;
- a több tanéven keresztül használható eszközöket kell előnyben részesíteni (pl. **tartós tankönyv**);

- **állandóságra törekszünk**, új taneszközt csak az oktatás minőségét és eredményességét **lényegesen javító esetben** vezetünk be;
- egy-egy tantárgy tanításához – **két évfolyamonként felmenő rendszerben** – ugyanazt a tankönyvcsaládot használjuk;
- figyelmet fordítunk arra, hogy **az egy tanítási nap folyamán használt tankönyvek tömege együttesen ne haladja meg a három kilogrammot**. Az órarend kialakításánál e kérdésben a szülői munkaközösségnek **egyetértési joga** van.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

32. § (1) A Nemzeti alaptanterv tartalmi szabályozása az **alsó tagozat első két évében** lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható **különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek** pedagógiai kezelését.

(2) Fentieknek megfelelően az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszában, az **1-2. évfolyamon**:

- az iskolába lépő kisgyermekben **óvjuk** és továbbfejlesztjük a megismerés, a **megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot**;
- átvezetjük a gyermeket az óvoda **játékközpontú tevékenységeiből** az iskolai **tanulás tevékenységeibe**, közvetítjük az **elemi ismereteket, szokásokat** alakítunk ki;
- fogékonyra tesszük **saját környezetét, a természetet, a társas kapcsolatok és a társadalom értékei** iránt;
- teret adunk a gyermek **játék és mozgás iránti vágyának**, segítjük természetes fejlődését, érését;
- kialakítjuk a **keresztény értékrendet tükröző magatartásformákat**, a gyermek jellemét formálva elősegítjük a személyiség érését.

(3) Az **alsó tagozat 3-4. évfolyamán** erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá – válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Az alapfokú nevelés-oktatás ezen szakaszában a Nemzeti alaptanterv **fejlesztési feladataira** összpontosítva az alapvető **képességek, készségek, kompetenciák** fejlesztése érdekében:

- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – **élményszerű tanulással**, problémahelyzetekből kiinduló **izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal** – fejlesztjük az **alapvető képességeket és alapképességeket**;
- **szabályozott és kötetlen tevékenységekkel** fejlesztjük a gyermekben a **felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot**, megalapozzuk reális **önértékelését**;
- **mintákat és gyakorlóterepet adunk, magatartási normákat, szabályokat** közvetítünk a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a **problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez**;
- támogatjuk az **egyéni képességek** kibontakozását, segítjük a **tanulási nehézségekkel való megküzdés** folyamatát;
- kiemelt figyelmet fordítunk azoknak a **hátrányoknak** a csökkentésére, melyek a gyermek **szociokulturális környezetéből** vagy a szokásostól **eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből** fakadhatnak;
- az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a **tanulói tevékenységekre építünk**, amennyiben szükséges, az egyéni sajátosságokra épülő **differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal**;
- bevezetjük és alkalmazzuk az **együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat** és tanulásszervezési eljárásokat;
- a gyermekek egyéni fejlettségére és fejlesztési szükségleteire ügyelve, **fokozatosan növeljük a tanulói terhelést és teljesítményelvárást**.

(4) A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a **sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez** szükséges **kulcskompetenciák, képesség-együttesek** és tudástartalmak **megalapozásának** folytatása. Az **5–6. évfolyamon** továbbra is az **alapkészségek fejlesztése** kap fő hangsúlyt, **szervesen folytatva** az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ebben a szakaszban:

- pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók **egész személyiségének**, tudásának, képességeinek fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere **nemcsak az iskola**, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere is;
- igazodunk a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz, figyelembe vesszük, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az **érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz**, ezért fejlesztésünket az **integratív-képi gondolkodásra** alapozzuk;
- kiemelt figyelmet fordítunk az **eredményes tanulás módszereinek**, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a **feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek** és koncentrációs képességek, **akarati tulajdonságok** fejlesztésére;
- fejlesztjük és bővítjük az **együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat** és tanulásszervezési eljárásokat;
- feladatunknak tekintjük az **egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését**, a tanulók tanulási és társas motivációinak, **önbizalmának** növelését. Ehhez előnyben részesítjük az **életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését** az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

(5) A **felső tagozat 7-8. évfolyamán** folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a **már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése**. Ebben a szakaszban:

- hangsúlyossá válik az **elvont fogalmi és elemző gondolkodás képességének** fejlesztése;
- pedagógiai tevékenységünk lényeges eleme az **önálló munkára, gondolkodásra** és a tanulási tevékenység **tudatos, intenzív alkalmazására** történő nevelés, késztetés;
- az **önművelésre késztetéssel** megalapozzuk az **egész életen át tartó tanulás és fejlődés** igényét;
- a tanulókat **érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően** készítjük fel a **pályaorientációra**, pályaválasztásra és továbbtanulásra;
- megalapozzuk a tanulók felkészültségét a **jogok és kötelességek törvényes gyakorlására**, felkészítjük őket a társadalomba történő beilleszkedésre;
- fejlesztjük és bővítjük az **együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat** és tanulásszervezési eljárásokat;
- **fejlesztő értékeléssel** és az **önértékelés képességének fejlesztésével**, az **önismeret alakításával tudatosítjuk** a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban és a különböző csoportokban elengedhetetlen **együttműködés értékét**.

(5) A **gimnázium 9-12. évfolyamán** fontos feladatunk az általános iskolában kibontakozott képességek **továbbfejlesztése**, a készségek és tudástartalmak **elmélyítése és megszilárdítása**. E szakaszban megjelennek a **munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák**, a pályaválasztáshoz kapcsolódó készségek, ismeretek. Ennek a szakasznak feladata, hogy:

- közvetítse az **egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit**, testi és lelki egészségre **törekvő**, az **emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat** neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre;

- fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel **felkészítse** a tanulókat az **érettségi vizsgára** és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére;
- felkészítse a tanulókat a **társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére**, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen **munka és erőfeszítés felvállalására**;
- előmozdítsa a tanulás **belső motivációinak**, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek **feltárását**, adjon módot tudásuk átrendezésére, **továbbépítésére, integrálására**.

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témanapok, témahetek, projektoktatás

33. § (1) Iskolánk szakmai profilja – a katolikus értékrend képviselője és átadása mellett – a **SANSZ elnevezésű szakmai-oktatás program**, melynek keretében már az 1. évfolyamon elkezdődik a Sakk, Angol, Néptánc és Számítógéphasználat oktatása. Ez a projekt iskolánk egyedi, a beiskolázást is támogató szakmai programja, amelynek megvalósítása során az ismeretek átadását (sakk, angol, néptánc és számítógéphasználat) a tevékenységre jellemző **módszertan és eszközhasználat** segíti.

(2) Projektoktatás során **témanapok**, illetve **témahetek** keretében a különböző, nem feltétlenül tantárgyi témaegységek feldolgozása, a feladatok megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. A projekt oktatásának módszereit minden pedagógus saját belátása szerint alkalmazhatja tanítási óráin, tanórán kívüli foglalkozásain.

(3) Ha ilyen munkaformát alkalmaz a pedagógus, a tanmenetében fel kell tüntetni a témamegjelölés, a ráfordított óraszám, tanítási nap, a foglalkozás típusa, a felhasznált eszközök megnevezése, valamint a produktum bemutatásának módja. A módszer az osztályközösséget érintő tevékenységek során is előtérbe helyezhető (pl. az osztálykirándulás, valamint a kulturális, művészeti bemutató).

A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

34. § (1) Iskolánkban a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 27. § (11) bekezdése** alapján szervezzük meg.

(2) A Nemzeti alaptanterv **mindennapos testnevelésre** vonatkozó előírásai, valamint a 20/2012. EMMI rendelet 141. § (1) bekezdése alapján a **néptánc** oktatását és értékelését a **testnevelés tantárgy keretein belül** végezzük, az **1-4. évfolyamokon**. Az **úszás** oktatása és értékelése a **2. és az 5. évfolyamon** történik.

(3) Ha versenyengedéllyel rendelkezik a tanuló, akkor a teljes tanév idejére **bármelyik 2 testnevelésóra** alatt érvényesítheti a felmentését. Ha viszont versenyengedély nélkül sportol sportegyesületben/sportszervezetben, fél évre kaphat felmentést a **délutáni ütköző (azonos időpontra eső) 2 testnevelésóra alól**.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

35. § (1) Iskolánkban – a beiratkozással elfogadott – **kötelezően választandó** tantárgy az **1-4. évfolyamokon** a **sakk** (a matematika tantárgy részeként), az **angol nyelv**, a **néptánc** (a testnevelés tantárgy részeként), és az **digitális kultúra** tantárgy. E négy komponens alkotja iskolánk „SANSZ” elnevezésű nevelési-oktatási programjának tartalmát és kereteit.

(2) A **középiskolára**, valamint az **érettségi vizsgára** történő eredményes felkészítés érdekében és az **országos mérések** iskolai eredményességének javítására a kötelezően választható tantárgyi órakeret terhére emeltük a **magyar nyelv és irodalom, történelem, angol nyelv, a matematika**, valamint az **digitális kultúra tantárgyak** heti óraszámait.

(3) Iskolánkban a szülői igények kielégítése, valamint az idegen nyelv színvonalas oktatásának és tanulásának biztosítása érdekében az **angol nyelv** választható, amit a szülők a beiratkozás szándékával fogadnak el.

(4) Magasabb évfolyamra történő tanulói **átvétel esetén** iskolánk kötelezően választható tantárgyaiból – a szaktanár előzetes felmérése alapján – a tanuló **különbözeti, illetve osztályozó vizsga letételére utasítható**.

(5) A tanulók osztályba, illetve csoportokba sorolásáról – az iskola személyi és anyagi lehetőségeinek figyelembevételével – az **intézmény igazgatója** dönt. A döntés előtt fel kell mérni a **szülői és tanulói közösség igényét**, be kell szerezni az érintett osztályfőnökök és szaktanárok **véleményét**.

Az érettségi vizsgára történő felkészítés

36. § (1) Iskolánkban az érettségi vizsgára történő **közép- és emelt szintű felkészítés** megszervezése a következő módon történik:

- a középszintű érettségire való felkészítés **minden tantárgyból** órarendi keretek között,
- az emelt szintű felkészítés plusz tanórák (**fakultáció**) keretében biztosított legalább 5 fő jelentkezése esetén.

(2) A következő tárgyakból vállaljuk a tanulók **középszintű érettségi vizsgára történő felkészítését**: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv (angol, német, olasz) digitális kultúra, fizika, kémia, biológia, földrajz.

(3) A **középszintű érettségi vizsgára** a fenti tantárgyak **alapóraszámú tanterve** alapján biztosítjuk a felkészítést. Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat a *100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról* c. rendelet szerint állítjuk össze. Az egyes tantárgyakra vonatkozó középszintű érettségi témaköröket pedagógiai programunk mellékleteként adjuk közre.

(4) Az érettségi vizsga **vizsgaszabályzatának** kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 61/A. §-a szerint emelt szintű érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amely - mint a

felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy - a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében szerepel és a vizsgaszabályzat 2. számú melléklete szerint a vizsgatárgyból létezik emelt szintű érettségi vizsga.

(5) Gimnáziumunk a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az idegen nyelvek, a matematika, a fizika, a kémia, a biológia, a földrajz és az informatika (2023-tól) tantárgyakból biztosítja az emelt szintű érettségire való felkészülést. Ezen tantárgyakból a helyi tantervünk **alap és fakultációs tanterve** együttesen készít fel emelt szintre, tartalmazza annak követelményeit.

(6) A tantárgyak többségénél a tanulók alapóraszámában az osztállyal együtt tanulnak, a kiegészítő (fakultációs) órákat külön csoportban teljesítik. A matematika és a nyelvi (angol, német, olasz) tantárgyak esetében a tanulók a tantárgy valamennyi óráját külön csoportban tanulják.

(7) Az érettségi vizsgára történő felkészülést iskolánk a választható tanórai foglalkozások keretében is segíti. A következő tanévre vonatkozó érettségi előkészítő csoport választása a 10. (illetve 11.) osztály második felében történik.

(8) Az iskola igazgatója minden év **április 20-ig** elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról és a felkészítés szintjéről, amelyeket a tanulók választhatnak. A tanulók a közzétételtől számított két héten belül a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket írásban adhatják le. A választás véglegesítésekor a szülőnek és a tanulónak írásban kell nyilatkozniuk.

(9) A tanuló által választott tanítási óra a következő tanévben a tanuló számára **kötelezővé** válik. Választott tantárgyat leadni és felvenni csak a lezárt tanév után lehet. Ezen döntésen változtatni csak a **következő tanév végén** van lehetőség. Ilyen tantárgyat utólag felvenni csak a sikeres különbözeti vizsga letétele után lehet.

(10) Amennyiben a tanuló az általa fakultáció keretében tanult tárgyból előrehozott érettségit kíván tenni (11. évfolyamon), akkor a második félév anyagából **osztályozóvizsgát** köteles tenni.

(11) Hittan tantárgyból az intézmény határozza meg a tantárgy érettségi témaköreit, melyet a Fenntartó hagy jóvá.

(12) A tanuló abból a tantárgyból tehet érettségi vizsgát, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit teljesítette, tudását osztályzattal értékelték és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

37. § (1) A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott **idegen nyelvi kommunikáció** és a **digitális kulcskompetenciák** eredményesebb fejlesztése érdekében, valamint az **eredményes tanulás** elősegítésére az **angol nyelv**, az **digitális kultúra** és a **sakk** tantárgyakat – indokolt létszám esetén – **csoportbontásban** tanítjuk.

(2) Az eredményesebb oktatás érdekében 1-2. évfolyamon **vegyes összetételű** csoportokat magasabb évfolyamokon **nívócsoportokat alakítunk ki**.

(3) Délután, tömbösített formában, gyakorlati jelleggel és iskolán kívüli helyszíneken szervezzük meg a **hittan tantárgy** óráinak 25 %-át.

(4) Az úszás oktatását – a tanulócsoporthoz utaztatásának megszervezésével és a **Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.** együttműködésével – a városi **Csitáry G. Emil uszodában** végezzük.

(5) Az iskola a tanulók számára az alábbi **kötelező**, illetve **indokolt esetben kötelező** tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi meg:

- iskolaotthon (étkeztetés);
- tanulószoba;
- egyéni fejlesztő foglalkozások;
- logopédiai foglalkozások;
- rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások;
- közös imák és osztálymisék.

(6) Az iskola a tanulók számára – **legalább nyolc tanuló önkéntes jelentkezése alapján** – az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi meg:

- étkeztetés;
- szakkörök;
- énekkar;
- tömegsport, iskolai sportköri foglalkozások;
- felzárkóztató foglalkozások;
- tehetséggondozó foglalkozások;
- felvételi előkészítő foglalkozások.

(7) A tanórán kívüli foglalkozásokra történő tanulói **jelentkezés** – a felzárkóztató foglalkozások, az egyéni fejlesztések és a logopédiai foglalkozások kivételével – a tanuló érdeklődése, tehetsége, illetve szándéka alapján **önkéntes**. A tanórán kívüli foglalkozásokra való jelentkezés tanév elején történik és **egy tanévre szól**.

(8) A felzárkóztató foglalkozásokra, az egyéni fejlesztésekre és a logopédiai vagy rehabilitációs foglalkozásokra kötelezett tanulók, gyermekek részvétele a foglalkozásokon **kötelező**.

(9) A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az **iskola igazgatója** bízza meg, akik munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik. Tanórán kívüli foglalkozást olyan személy is vezethet, aki nem az intézmény pedagógusa. A foglalkozásokról **naplót** kell vezetni.

(10) Az iskola vagy az osztályfőnökök által szervezett olyan **kiránduláson, csoportos látogatáson vagy egyéb szabadidős foglalkozáson**, ahol a **felmerülő költségeket** vagy **azok egy részét** a szülőknek kell fedezniük, a tanulók részvétele **nem kötelező, önkéntes**. Az ilyen foglalkozásról távol maradó tanulók számára az iskola a **felügyeletet**, illetve a **foglalkoztatást** biztosítja.

Égészségnevelési elvek, programok és tevékenységek

38. § (1) Az egészség a teljes szellemi, fizikai és szociális jól-lét állapota, az **egészségnevelés célja** ezért az, hogy elősegítse a tanulók **egészséges életvitelének kialakítását**. Olyan viselkedési és magatartásformák alakuljanak ki bennük, melyek révén felismerik és megkülönböztetik a saját egészségük megőrzése érdekében követendő utat.

Váljanak képessé arra, hogy **nyomon kövessék saját egészségi állapotuk alakulását**. Érzékeljék a külső és belső környezeti tényezőket az azok megváltozásából fakadó és egészségi állapotukat érintő hatásokat. Így képessé válhatnak egészségük megőrzésére, valamint a veszélyeztető hatások elkerülésére, vagy legalább csökkentésére.

El kell juttatni tanulóinkat arra a szintre, hogy az „egészséges életmód” szlogenjét valós tartalommal töltsék meg, az **mindennapi életük részévé** váljon. Ne érezzék kötelező feladatnak az ide kapcsolódó tevékenységeket, hanem belülről fakadó, természetes igényként éljék meg. Ezt kialakítani pedig hosszú évek munkájával, és csakis egészen kisgyermekkortól lehet.

Természetesen ezen feladatok megoldásához az iskola egymaga kevés. Ezért nagymértékben **kérjük és elvárjuk a „szülői ház” támogatását**, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy a felnövekvő nemzedékek egészségesen és egészséges szemléletmóddal éljenek és azt adják tovább az utánuk következő generációknak is.

(2) Az egészségnevelés szinterei az iskolában

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életre nevelésben. Tevékenységével szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Tárgyi és személyi feltételeivel is segítenie kell az iskolának abban, hogy azok a **pozitív szokások és magatartásformák kialakuljanak**, amelyek a tanulók egészségi állapotát megőrzik, illetve javítják. Az alábbi területeket kívánjuk az egészségnevelés témakörébe átfogóan bevonni:

- egészséges táplálkozás
- sport és mozgáskultúra

- káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, bódító- és kábítószeres, serkentő anyagok) elleni küzdelem
- gyógyszerhasználat
- betegségek, fertőzések felismerése
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- pár, társas és kommunikációs kapcsolatok
- viselkedéskultúra
- életvezetés
- számítógép, mobiltelefon használat
- fizikai, szellemi tevékenységek és pihenés egyensúlya

(3) Hagyományos tanórai keretben

- a tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségnevelési vonatkozásokat; minden esetben az óra és a tantárgy jellege határozza meg a probléma, illetve a témákör feldolgozásának módját
- kiemelten fontos szerepet szánunk az önálló ismeretszerzésnek. A szemléltetésnek hagyományos, audiovizuális és esetlegesen informatikai módját is használni kívánjuk
- fontos, hogy tanulóink alapos elméleti ismeretekre tegyenek szert a fent említett témakörökben, mert ezek hiányában csak felületes alakítói lesznek saját egészségüknek
- tanulói kiselőadások, élménybeszámolók tartása
- az alábbi tantárgyak kiváló lehetőséget biztosítanak az egészségnevelés színterének: biológia, kémia, fizika, technika és tervezés, testnevelés, magyar irodalom, osztályfőnöki órák.

(4) Nem hagyományos tanórai keretben

- adott témában meghívott szakértők előadásainak meghallgatása, megvitatása
- kiállítások, faliújságok, plakátok készítése a témához kapcsolódó események alkalmával (pl.: egészségügyi világnap, kihívás napja stb.)
- film és videóvetítések szervezése, megbeszéléssel összekapcsolva
- kísérletek, gyakorlati bemutatók, „munkáltató órák” alkalmazása, hogy diákjaink saját tapasztalatokat szerezhessenek
- szokások kialakítása (napköziben) személyes higiéné, étkezési kultúra, táplálkozási szokások

(5) Tanórán kívüli programok

- a gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol az egészségvédelem és megelőzés hangsúlyos szerepet kap. (sportversenyek, elsősegélynyújtás, szaktárgyi versenyek)
- nyári táborok, ahol nagy hangsúlyt kapnak az egészséges életre nevelés szempontjai (sporttábor, életmódtábor)

(6) Módszerek, gyakorlatok

Az egészségnevelésben olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével képesek leszünk céljainkat megvalósítani. Ezek mindegyike ismert a kollégák előtt. A módszerek kiválasztásánál ügyelni kell arra, hogy a gyerekek fogadókészek legyenek ezekre, ugyanakkor a célunkat is elérjük vele.

- szituációs játékok
- felmérések készítése osztályokról, évfolyamokról iskolán belül vagy külső szervezet közreműködésével
- problémamegoldó gyakorlatok
- önismereti, önértékelő beszélgetések
- sportversenyek, bajnokságok, kirándulások szervezése
- az iskolaorvosi szolgálat segítése, illetve segítségének igénybevétele
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése
- hétvégi családi programok ajánlása
- az egészséges életmódra nevelés sokrétű tantárgyi megjelenítése a tananyaghoz kapcsolódva
- a mindennapos testedzés megvalósítása

Környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek

39. § (1) Környezeti nevelésünk alapelve a **teremtett világnak**, mint **létező értéknek a tisztelete és megőrzése**, célja a **környezettudatos magatartás**, a környezetért felelős **életvitel** kialakítása. Feladatunk a tanuló környezeti, társadalmi és természeti erkölcsi érzékének, felelősségének **megalapozása**, kialakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak **formálása és megerősítése**.

(2) A gyakorlati környezeti nevelést az alábbi területeken valósítjuk meg:

- **környezetkultúra:** művészeti nevelés, kézművesség, mikrokörnyezet (iskolaudvar, iskolai terek, osztályterem, szaktanterem) folyamatos alakítása;
- **környezetvédelem:** szelektív hulladékgyűjtés, növények és állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben és otthon, környezetbarát közlekedés.

(3) A környezeti nevelés szinterei:

Valamennyi tanulónkat érintő elemek:

- példát prezentáló iskolai környezet:
 - tantermi, folyosói, udvari „élő sarok” kialakítása;
 - anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés;
 - a pedagógusok, a dolgozók példamutatása;
 - a kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése;
 - szelektív hulladékgyűjtés;
 - iskolai faliújság „zöld” rovata.
- kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés:
 - tantárgyakba, osztályfőnöki órákba épített, valamint az egyéb iskolai foglalkozásokon (iskolaotthon, tanulószoba, erdei iskola, kirándulás, iskolai projektek) megvalósuló környezeti nevelés.

A tanulóinkat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- szakkörök, szakemberek, vendégelőadók által tartott előadások, kiállítások;
- környezetvédelmi akciók, megemlékezések a környezetvédelemhez kötődő jeles napokról;
- táborok, természetjáró túrák;
- megemlékezés a Víz világnapján és a Föld napján;
- látogatások szervezése (múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, szennyvíztisztító, vízművek, hulladékégető, biomassa erőmű).

(4) A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élmény- és tevékenység alapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek, eljárások:

- játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő);
- projektek (savas eső mérése), riportok (kérdőíves felmérés);
- terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”);
- aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újság készítése, kutatómunka);
- művészetek (vizuális kultúra a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások, zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

(5) A környezeti nevelésében részt vevők köre:

- belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok;
- külső résztvevők, szakemberek: környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények.

Az esélyegyenlőséget szolgáló és a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

40. § (1) A tanulók előképzettségében nem csak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, a közösségi viselkedés szabályainak ismeretében és a higiénia terén is.

(2) A pedagógusok különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos feladatait a nemzeti köznevelésről szóló törvény 62. § (1/b) és (1/g) bekezdései szabályozzák.

(3) Az esélyegyenlőséget szolgáló és a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek iskolánkban a következők:

- helyzetfeltárás;
- a segítő tevékenység formáinak és működési rendjének (tanulószoza, felzárkóztató foglalkozások stb.) megszervezése;
- a külső kapcsolatrendszer kiépítése, fenntartása (szakszolgálatok, támogatók);
- a juttatások elosztási alapelveinek és eljárási rendjének kialakítása;
- étkeztetési támogatás;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek használata;
- a nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési problémákban történő megsegítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.);
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- kapcsolattartás a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek;
- ingyenes, illetve kedvezményes táborok, valamint mozi-, színház- és múzeumlátogatás szervezése.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

41. § (1) Iskolánk az Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban, az 5-8. évfolyamokon megszervezi a tanulók **fizikai állapotának és edzettségének** mérését, vizsgálatát.

(2) Az érintett tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi a **NETFIT® komplex mérési tesztrendszerének** alkalmazásával az adott tanév második félévében.

(3) A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző **fittségi profilt** különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- **Testösszetétel és tápláltsági profil:**
 - Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)*
 - Testmagasság mérése*
 - Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék*
- **Aerob fittségi (állóképességi) profil:**
 - Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás*
- **Vázizomzat fittségi profil:**
 - Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége*
 - Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága*
 - Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje*
 - Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje*
 - Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje*
- **Hajlékonysági profil:**
 - Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem*

(4) A NETFIT®, a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó **külső kritériumértékekhez**, úgynevezett **egészségstenderdekhez** viszonyítja. Az egészségstenderdek

olyan **teljesítménymínimum** értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az **ülő életmóddal, fizikai inaktivitással** összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

(5) Tanulóink **értékelése testnevelés tantárgyból** nem a NETFIT® eredmények alapján történik, mert a fizikai fitness **csupán az egyik területe** az iskolai testnevelésnek és a fitness állapotban bekövetkező változások önmagukban nem jelentik automatikusan, hogy annak érdekében a diák tudatosan tett volna valamit, illetve kiváló testnevelés-órai motiváltság, hozzáállás, mozgás- és kognitív tanulás mellett is elképzelhető, hogy a fitness állapot nem változik.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

42. § (1) Az iskola a nevelő és oktató munka fontos feladatának tekinti a tanuló tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

(2) Az előírt követelmények teljesítését a nevelők – az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően – a tanuló **szóbeli felelete** és megnyilatkozásai, **írásbeli munkája** vagy **gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

(3) Az elméleti jellegű tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem, angol nyelv (4-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természettudomány, fizika, kémia, biológia, földrajz és hittan (7-12. évfolyam) ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül **szóban és írásban is** ellenőrzik;
- az egyes témakörök végén – szükség esetén közben is – a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit **átfogó témazáró dolgozatot** írnak.

(4) A felsorolt tantárgyakból **negyedévente** legalább **egy** egész órás, szummatív jellegű dolgozatot kell íratni, melynek eredményét az iskolai **számítógépes nyilvántartásba** be kell vezetni. A **feladatsorokat és az azokhoz tartozó javítókulcsot** az irattárban kell elhelyezni ellenőrzés és a szülő tájékoztatása céljából.

(5) A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése és értékelése érdekében a tanítók és a szaktanárok rendszeresen ellenőrzik a követelmények elsajátítását **szóbeli felelet** formájában:

- az ének-zene, a vizuális kultúra, az digitális kultúra, a technika és tervezés tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva;
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

(6) A nevelők a tanulók munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése érdekében – tagozatonként egységes – pontozási és érdemjegyre váltási módszert alkalmaznak.

(7) A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött – az előző értékeléshez képest.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái

43. § (1) Az elméleti jellegű tantárgyakból történő írásbeli beszámoltatás formái:

- az előzetes ismereteket és készségeket felmérő **diagnosztikai**;
- a tanítás folyamatába illesztett, a tanítás pillanatnyi eredményességét felmérő **formatív**;
- a témakör lezárása után íratott, **szummatív** jellegű, egész órás számonkérések.

(2) A diagnosztikai és formatív dolgozatok funkciója a felmérés, a pedagógus előzetes és folyamatos tájékozódása a már átadott vagy átadás alatt lévő ismeretek elsajátításának színvonaláról. A tanulás és a tanítás eredményességét is méri.

(3) A diagnosztikai felmérések eredményét nem lehet beszámítani a tanuló értékelésébe, a formatív dolgozatokét csak kellő mérlegeléssel, indokolt esetben és csekély súllyal.

(4) A tanulói írásos beszámolók százalékos értékelésének alapja a feladatsor itemekre (legkisebb gondolati, illetve ismereti egységekre) bontott javítókulcsa.

(5) Ha a feladatsor nem kifejezetten ismeretfelmérő típusú, akkor lehetőség szerint tartalmaznia kell gondolkodásra serkentő, problémamegoldást igénylő feladatokat is.

(6) A tanulók eredményes felkészülésének érdekében **egy tanítási napon belül** egy-egy osztály **legfeljebb kettő** szummatív jellegű (témazáró vagy év végi felmérő) dolgozatot írhat. Az ilyen dolgozatok tervezett idejét a haladási napló feljegyzés rovatába egy héttel korábban be kell jegyezni, és a tanulókkal is közölni kell.

(7) A szummatív felmérések tartalmát és formáját a munkaközösségeknek egyeztetniük kell.

(8) A tanulás pillanatnyi eredményességét felmérő (formatív) írásbeli dolgozat csoportosan vagy egyénileg, előzetes bejelentés és napi korlátozás nélkül is íratható. Az ilyen dolgozatok egyetlen, jól körülhatárolt és szűken meghatározott ismeretkört, vagy készséget mérhetnek a tanóra kisebb részében.

(9) A diagnosztikai, valamint a szummatív mérést célzó dolgozatokat az iskola, illetve az azt megíró pedagógus (a javítókulcsokkal együtt) – az iskola irattárában – egy évig őrzi, azokat a szülő vagy a tanuló kérésére megtekintésre és konzultációra átadja.

(10) Az írásbeli beszámoltatások tartalmát csak a helyi tantervben megfogalmazott ismeretanyag adhatja, célja kizárólag az abban szereplő készségek mérése lehet. Lehetőséget kell adniuk a tantárgyi minimális követelményszintet elsajátító tanulók számára az elégséges érdemjegy elérésére, ugyanakkor ismeretanyagukban és a készségek mérésében kellően differenciáló jellegűnek kell lenniük.

A tanuló tanulmányi munkájának értékelése

44. § (1) A tanulók tanulmányi munkájának **értékelése** és **minősítése** az egyes évfolyamokon alábbiak szerint történik:

- Az **1. évfolyamon** minden tantárgy esetében szöveges vagy százalékos **értékelést** alkalmazunk az egyes tantárgyakhoz készült **értékelő lapok** segítségével.
- A **2-12. évfolyamokon** a tanulók teljesítményét, előmenetelét **év közben** minden tantárgyból **érdemjegyekkel értékeljük**.
- Az **1. évfolyamon negyedévenként** és **év végén**, valamint a **2. évfolyamon az első negyedévnél és félévkor** a tanulók teljesítményét, előmenetelét **szövegesen minősítjük**. A tantárgyankénti, illetve részterületenkénti szöveges minősítés – a tanuló teljesítményétől függően – a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
- A **2. évfolyamon év végén**, valamint a **3-12. évfolyamokon félévkor és év végén** a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük az adott időszak során szerzett **érdemjegyek** és a tanuló év közbeni **tanulmányi munkája** alapján.

(2) A tanulói teljesítmény értékelésének (tantárgyankénti) érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- **jeles (5)**
- **jó (4)**
- **közepes (3)**
- **elégséges (2)**
- **elégtelen (1)**

(3) A tanuló munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tanulónak minden tantárgyból témakörönként legalább egy írásbeli és egy szóbeli teljesítményre vonatkozó érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját **havonta legalább egy** – írásbeli vagy szóbeli – érdemjeggyel kell értékelni.

(4) A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító szaktanár értesíti az elektronikus naplón keresztül, melynek bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.

(5) A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztheinek értékelésekor az elért teljesítmény (százalék) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük el:

<i>Alsó tagozaton</i>	
Teljesítmény	Érdemjegy
0-40 %	elégtelen (1)
41-60 %	elégséges (2)
61-80 %	közepes (3)
81-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

<i>Felső tagozaton és gimnáziumban</i>	
Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %	elégtelen (1)
31-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

(6) A tanév elején elvégzett, az előzetes ismereteket és készségeket mérő **diagnosztikai felmérések** értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását az alábbi arányok alapján végezzük:

Teljesítmény (<i>diagnosztikai felmérés</i>)	Érdemjegy
0-50 %	elégtelen (1)
51-65 %	elégséges (2)
66-80 %	közepes (3)
81-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

A magatartás, szorgalom minősítésének követelményei és formája

45. § (1) A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon az alábbi érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzuk:

- **példás (5)**
- **jó (4)**
- **változó (3)**
- **rossz (2)**

(2) A tanuló magatartását az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti. A 2-12. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök – az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján – állapítja meg. Kérdéses esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

(3) Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórákon és a tanórákon kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat maradéktalanul teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése vagy intője.

b) **jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórákon és a tanórákon kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat a tőle elvárható módon teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője.

c) **változó (3)** az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórákon és a tanórákon kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait gyakran hiányosan, illetve nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulaszt;
- nincs igazgatói intője.

d) **rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- társai testi épségét, lelki harmóniáját veszélyezteti;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- igazgatói intővel rendelkezik.

(4) A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

46. § (1) A tanuló **szorgalmának** értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon az alábbi érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzuk:

- **példás (5)**
- **jó (4)**
- **változó (3)**
- **hanyag (2)**

(2) A tanuló szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti. A 2-12. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök – az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján – állapítja meg. Kérdéses esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

(3) Iskolánkban a **szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal szorgalmi feladatokat és azokat is maradéktalanul elvégzi;
- munkavégzés tekintetében pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként és eredményesen vesz részt;
- tiszta, rendes taneszközökkel dolgozik, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- szorgalmi feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- tiszta, rendes taneszközökkel dolgozik.

c) **változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- a tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- a felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- az érdemjegyei, osztályzatai több tárgyból is romlanak;
- az önálló munkája figyelmetlen, aki a tanórákon többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelet mellett dolgozik.

d) **hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- hiányos felszereléssel, rendetlen taneszközökkel érkezik az iskolába;
- a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévkor vagy év végén valamely tantárgyból elégtelen érdemjegyet szerez.

(4) A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók jutalmazása

47. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény 58. § (1) bekezdése alapján azt a tanulót, aki a tőle elvárhatónál jobb teljesítményt nyújt, jutalmazni kell.

(2) Az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi;
- kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít;
- színvonalas és eredményes kulturális tevékenységet folytat;
- kimagasló sportteljesítményt ér el;
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, kiváló eredménnyel záruló együttes munkát végez, vagy egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez.

(2) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát és a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben kell részesíteni.

(3) Elismerés szóban és írásban adható. Az írásbeli dicséretet a tájékoztató füzetbe és az osztálynapló feljegyzés rovatába be kell jegyezni. A dicséretben és elismerésben részesített tanulók

nevét közzé kell tenni az intézmény honlapján és a közösség előtt ki kell hirdetni. Az írásbeli dicséretnek formái:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

(4) Az egész tanév folyamán kiemelkedő eredményt produkáló tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Ennek szövege: „*Kimagasló tanulmányi eredményéért (és példamutató magatartásáért / szorgalmáért) nevelőtestületi dicséretben részesült.*” Az intézményi szinten kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók igazgatói és nevelőtestületi dicséretét – a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt – az iskola oklevéllel is elismeri.

(5) Az arra érdemes tanulók tevékenységét az iskola – ballagásuk alkalmával – a **Pro Sancto Emerico-díj** adományozásával ismeri el. A **több éven át** az iskolában tanuló, az alsóbb évfolyamosok számára is követendő példát jelentő tanulókat a nevelőtestület **Szent Imre-díj**ban részesítheti.

(6) A nevelőtestületi dicsérettel, valamint a tantárgyi dicséretekkel rendelkező tanulók, a tanulmányi, kulturális és sportversenyek győztesei, a kiemelkedő hitéleti tevékenységet prezentáló és az iskola jó hírét egyéb módon öregbítő tanulók könyvjutalomban részesülnek.

(7) A csoportos dicsérettel rendelkező tanulóközösség tagjait az iskola jutalmazhatja oly módon, hogy a különböző iskolai rendezvényeken és kirándulásokon való részvételi költség egészét vagy egy részét átvállalja.

Az otthoni (iskolaotthonos és tanulószobai) feladatok meghatározása

48. § (1) Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó **gyakorlás** (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek **megszilárdítása**;
- a **tehetséges, érdeklődő tanulók** szorgalmi, illetve gondolkodást igénylő és fejlesztő feladatokat kaphatnak;
- a tanulók hétvégére, valamint a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – **nem kapnak** sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a nagyobb terjedelmű feladatok (verstanulás, fogalmazás, kiselőadás, gyakorlati munkák stb.) teljesítésére **arányosan több időt** (munkanapot) kell biztosítani;
- az iskolai szünetek időtartamára kötelező olvasmány **feladható**.

(2) Az **1-4. évfolyamos** tanulók otthoni felkészülésre (gyakorlásra, elmélyítésre) **legfeljebb egy óra alatt** elolvasható és megoldható feladatot kaphatnak. Az iskolaotthonos tanulók a délutáni önálló tanulás keretében az iskolában, nevelői irányítással, mennyiségi – indokolt esetben minőségi – ellenőrzéssel készítik el házi feladataikat.

(3) Az **5-12. évfolyamon** az **egy tantárgyból** feladható házi feladat megtanulásának, elkészítésének időtartama nem haladhatja meg a **fél órát**. A tanulók órarendjét és napi házi feladatait úgy kell meghatározni, hogy a következő tanítási napra történő felkészülésük **két óra alatt** megvalósítható legyen. Ezen elvárás teljesülését, betartását az osztályfőnök koordinálja.

IV. FEJEZET

AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Óvodánk nevelési alapelvei, értékei és célkitűzései

49. § (1) Óvodánkban a nevelőmunkát az **Óvodai nevelés országos alapprogramja (363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. melléklete)** alapján szervezzük. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésénél figyelembe vesszük **A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 1. melléklete)**.

(2) Óvodánk **katolikus óvoda**, nevelői tevékenységünket a **katolikus egyházi dokumentumok** nevelésre vonatkozó **alapelveinek, célkitűzéseinek** figyelembevételével végezzük.

(3) A **keresztény nevelés** mellett fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedjenek a **magyar nép kulturális értékeivel, népi hagyományaival, szokásaival**. Nevelésünkkel, ünnepeinkkel, a hagyományok ápolásával szeretnénk elérni, hogy a gyermekek megérezzék, annak a **közösségnek**, amelybe beleszülettek **múltja és jövője van**.

(4) Óvodai nevelésünk pedagógiai alapelve, hogy a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – **szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem** illeti meg. Az óvodai nevelésnek a **gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére** kell irányulnia a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával oly módon, hogy minden gyermek **egyenlő eséllyel** részesülhessen színvonalas nevelésben.

(5) Óvodánk – **elfogadó, segítő, támogató és személyiségnevelő** szerepe értelmében – a gyermek **életkorának megfelelő környezetet teremt**, különös gondot fordítva az **érzelmi biztonságot** nyújtó **derűs, szeretetteljes légkör** kialakítására.

(6) Meggyőződésünk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a **család joga és kötelessége**, s ebben óvodánk **kiegészítő**, esetenként **hátránycsökkentő** szerepe van. Ezt a kiegészítő, hátránycsökkentő feladatunkat – a **gyermekek védelme és harmonikus fejlődése** érdekében – **szakmailag összehangolt módszertani szabadsággal** és **innovatív törekvésekkel** végezzük úgy, hogy érvényesüljenek azok az általános **szakmai igények**, melyeket a társadalom az óvodai neveléssel szemben megfogalmaz.

Óvodai nevelő munkánk feltételei

50. § (1) Óvodánk a Szent Imre Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda **intézményegységeként** működik az intézmény Szent István téri épületrészében. **Öt csoportszoba**, – az ezekhez tartozó kiszolgáló helyiségekkel –, egy logopédiai- és fejlesztő terem, a tornaszoba és a felső udvar mellett lehetőség van az iskola tornatermének és sportudvarának használatára. Csoportszobáink **tágasak, világosak**, a berendezési tárgyak **esztétikusak**, egymással is harmonizálnak, jól szolgálják a gyermekek **kényelmét**, valamint **mozgás- és játékgényét**. A gyermekek által használt tárgyak, eszközök **biztonságosak** és számukra is hozzáférhetően vannak elhelyezve. A nevelők felkészülését, a megbeszéléseket, illetve a szülők fogadását – a **vezetői irodától elkülönített – nevelői szoba** biztosítja. Óvodánk **melegítő konyhával** rendelkezik, az ételeket a Rex Cultura Kft. biztosítja.

(2) Az óvodai tevékenység legnagyobb része – a **játék**, a **foglalkozások**, az **étkezés** és a **pihenés** – a csoportszobákban zajlik. Ezeket egészítik ki a csoportszobán kívüli tevékenységek, a **kirándulás**, a **testmozgás**, az **udvari játék**, a **logopédiai** és egyéb fejlesztő **foglalkozások**, a szervezett látogatások (**kiállítás, színház** stb.), valamint az egyéb foglalkozások (pl. **úszás** stb.).

(3) Az óvodánk nevelőtestületét **az óvodapedagógusok** – közöttük az intézményegység-vezető – alkotják, valamennyien **több éves szakmai tapasztalattal, gyakorlattal** rendelkeznek. Az óvónői párok kialakításánál arra törekszünk, hogy a csoportokban együtt dolgozó pedagógusok **harmonikusan egészítsék ki egymást** a nevelői munka minden területén. A csoportot érintő nevelőmunkát – a **csoportvezető óvodapedagógus felelőssége mellett** – közösen tervezik, szervezik és értékelik, a **fokozottan egyéni bánásmódot** igénylő gyermekekkel kapcsolatos teendőiket folyamatosan egyeztetik. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése **speciálisan képzett**

szakember közreműködésével történik. A nevelőmunkát valamennyi csoportban **szakképzett dajkák** segítik.

(4) Az óvodában a nevelőmunka **kulcsszereplője az óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. **Jelenléte** az óvodai nevelés **teljes időtartamában** fontos feltétel, hiszen **elfogadó, segítő, támogató** attitűdje mintát ad a gyermek számára.

(5) Óvodánkban **öt, közel homogén életkorú** csoport, **korcsoport** működik a **szülői igények** és az intézmény **lehetőségei** szerinti rugalmas összetétellel.

(6) Kiemelkedően fontos az óvodapedagógus **önművelésre, önkiteljesítésre törekvő, innovatív személyisége**. **Az egész életen át tartó tanulásnak** jelen kell lennie a nevelők mindennapjaiban, ezért figyelemmel kísérjük az óvodát érintő **pályázatokat, továbbképzéseket**. Szükségesnek tartjuk és támogatjuk az óvodai nevelőmunka **eredményességét, színvonalát** emelő **praktikus és gyakorlatorientált** továbbképzéseken történő részvételt, a jó gyakorlatok megismerését, alkalmazását. Pedagógiai programunk sikeres megvalósítása érdekében **folyamatos önképzéssel és intézményes továbbképzéssel** fejlesztjük **szakmai műveltségünket**.

Katolikus gyermek- és óvodakép

51. § (1) Az országos alapprogrammal és a keresztény emberképpel összhangban alapelvünk, hogy:

- az ember mással **nem helyettesíthető**, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is **egyedi személyiség és szociális lény** egyszerre;
- a gyermek **fejlődő személyiség**, fejlődését genetikai **adottságok**, az érés **sajátos törvényszerűségei**, a spontán és tervszerűen alkalmazott **környezeti hatások** együttesen határozzák meg;
- e tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, **életkori szakaszonként és egyénenként változó** testi és lelki szükségletei vannak;
- a személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő **személyi és tárgyi környezet** szerepe **meghatározó**.

52. § (1) Az óvoda a köznevelési rendszer **szakmailag önálló nevelési intézménye**, a családi nevelés **kiegészítője**, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépéséig.

- Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek **fejlődésének és nevelésének** megfelelő **feltételeit**.
- Alapvető óvodai feladataink (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő) ellátásával párhuzamosan a gyermekekben megteremtjük a következő életszakaszba, a **kisiskolás korba való átlépés** belső pszichikus feltételeit.
- Nevelésünk célja, hogy elősegítsük óvodásaink **sokoldalú, harmonikus fejlődését**, gyermeki személyiségük **kibontakozását**, valamint (a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében) a **hátrányok csökkenését**.
- Az óvodai nevelés folyamatában gondoskodunk a gyermeki **szükségletek kielégítéséről**, az **érzelmi biztonságot** nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai **légkör megteremtéséről**, a **testi, a szociális és az értelmi képességek** egyéni és életkor-specifikus **fejlesztéséről**, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő **tevékenységekről**, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető **játékról**.
- 3-7 éves kor között a gyermek **rácsodálkozik a teremtett világra**, s nagyon fontos, hogy a felnőttek **mit mutatnak meg nekik először**. Az óvodás évek döntőek a gyermek életében, ezért **tudatosan kell keresni** azokat a nevelési módszereket **és szervezni** azokat a tevékenységi tartalmakat, melyek körülveszik és eligazítják őket ebben az életkorban. A gyermekek az **őket körülvevő felnőttek visszajelzéseiből** tudják, hogy milyenek, milyen ez a világ és hol van benne a helyük. Egész életükre meghatározó tehát, hogy hogyan fejlesztjük személyiségüket, s milyen értékeket közvetítünk számukra.

- Az **óvodai tevékenységeken keresztül** a gyermekek számára az életkorukhoz és egyéni képességeikhez igazodó **általános emberi értékeket** és **keresztény értékrendet**, valamint **műveltség tartalmakat** közvetítünk.
- Nevelőmunkánk egyben **Isten-szolgálat** is. Ezt szem előtt tartva **fordulunk a gyermekek felé**, akikben az óvodapedagógusok által közvetített szereteten keresztül alakul ki a **lelki biztonság érzése**, mely egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele.
- Óvodánkban semmiféle **előítélet kibontakozásának** nem adunk teret.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

53. § (1) Testi, lelki és szociális fejlesztésre irányuló **óvodai nevelőmunkánk**, valamint a gyermekek belső érése és a családi nevelés **eredményeként** óvodásaink többsége az óvodáskor végére eléri az **iskolai élet megkezdéséhez** szükséges fejlettséget, **iskolássá szocializálódik, alkalmassá válik eredményes iskolai munka végzésére**. A rugalmas beiskolázás – az életkor figyelembevétele mellett – lehetővé teszi a fejlettség szerinti iskolakezdést.

(2) Óvodásaink – testi fejlesztésük révén – **arányosan fejlettek és teherbíróak** lesznek. Mozgásuk **összerendezettebbé** válik, képesekké válnak a **harmonikus finommozgásra**. Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését **szándékosan tudják irányítani**. Téri tájékozottságuk, térbeli mozgásfejlettségük, testsémájuk megfelelően kialakul.

(3) Egészségesen fejlődő, kellőképpen **nyitott** nagycsoportosaink készen állnak az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességeik alkalmassá teszik őket az iskolai tanulás megkezdésére. **Érzékelésük, észlelésük** – a téri észlelés, a vizuális és akusztikus differenciáció – **kellően fejlett**.

(4) Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a **szándékos bevésés és felidézés**, megnő a **megőrzés időtartama**, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a **felidézés**.

(5) Megjelenik a tanulás alapját képező **szándékos figyelem**, melynek **tartalma és terjedelme** fokozatosan növekszik, **megosztása és átvitele** könnyebbé válik.

(6) Kialakul a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az **elemi fogalmi gondolkodás** is.

(7) **Érthetően, folyamatosan kommunikálnak**, gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában, életkoruknak megfelelő **tempóban és hangsúllyal** tudják kifejezni, illetve **végig tudják hallgatni és megértik** mások beszédét.

(8) A **tevékenységben megvalósuló tanulás** folyamatában jellemzővé válik rájuk, hogy:

- **minden szófajt** használnak, különböző mondatszerkezeteket, **mondatfajtákat alkotnak**;
- általában **tisztán ejtik** a magán- és mássalhangzókat;
- elemi ismeretekkel rendelkeznek **önmagukról és környezetükről**, tudják a nevüket és lakcímüket, szüleik foglalkozását;
- felismerik a **napszakokat**, felismerik az **öltözködés** és az **időjárás** összefüggéseit;
- ismerik és a gyakorlatban alkalmazzák a **gyalogos közlekedés** alapvető szabályait;
- ismerik szűkebb lakóhelyüket, a környezetükben élő **növényeket, állatokat**, azok **gondozásának és védelmének** elemi szabályait;
- ismerik a társas **viselkedés** alapvető szabályait;
- kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, melyek a **természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához** szükségesek;
- **elemi mennyiségi ismereteik** vannak.

(9) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára és – gyermekkedvező iskolai légkör esetén – készen állnak az **iskolai élet és a tanító elfogadására**, a fokozatosan kialakuló **együttműködésre**, a **kapcsolatteremtésre** a felnőttekkel és gyermektársaikkal. A szociálisan érett nagycsoportos:

- egyre több **szabályhoz** tud alkalmazkodni, **késleltetni tudja** szükségletei kielégítését;

- **feladattudata kialakult**, a feladatokat megérti és azokat egyre eredményesebben végzi el;
- **kitartása, munkatempója, önállósága és önfegyelme** megfelelően fejlett.

Óvodai nevelésünk feladatai

54. § (1) Óvodai nevelésünk feladatait az **Óvodai nevelés országos alapprogramja** alapján, **Nagy Jenőné: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel”** programja bizonyos elemei adaptálásával, valamint a **katolikus egyházi dokumentumok, kifejezetten a KETT-módszer** nevelésre vonatkozó **céljainak és feladatainak** figyelembevételével határoztuk meg.

(2) Óvodai nevelésünk feladatai:

- **az egészséges életmód kialakítása, a testi fejlődés elősegítése;**
- **lelki, érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés;**
- **anyanyelvi fejlesztés és nevelés, illetve hagyományápolás;**
- **értelmi fejlesztés és nevelés, tapasztalatszerzés;**
- **differenciált képességfejlesztés, hátránycsökkentés, gyermekvédelem;**
- **a katolikus értékrend és életvitel közvetítése.**

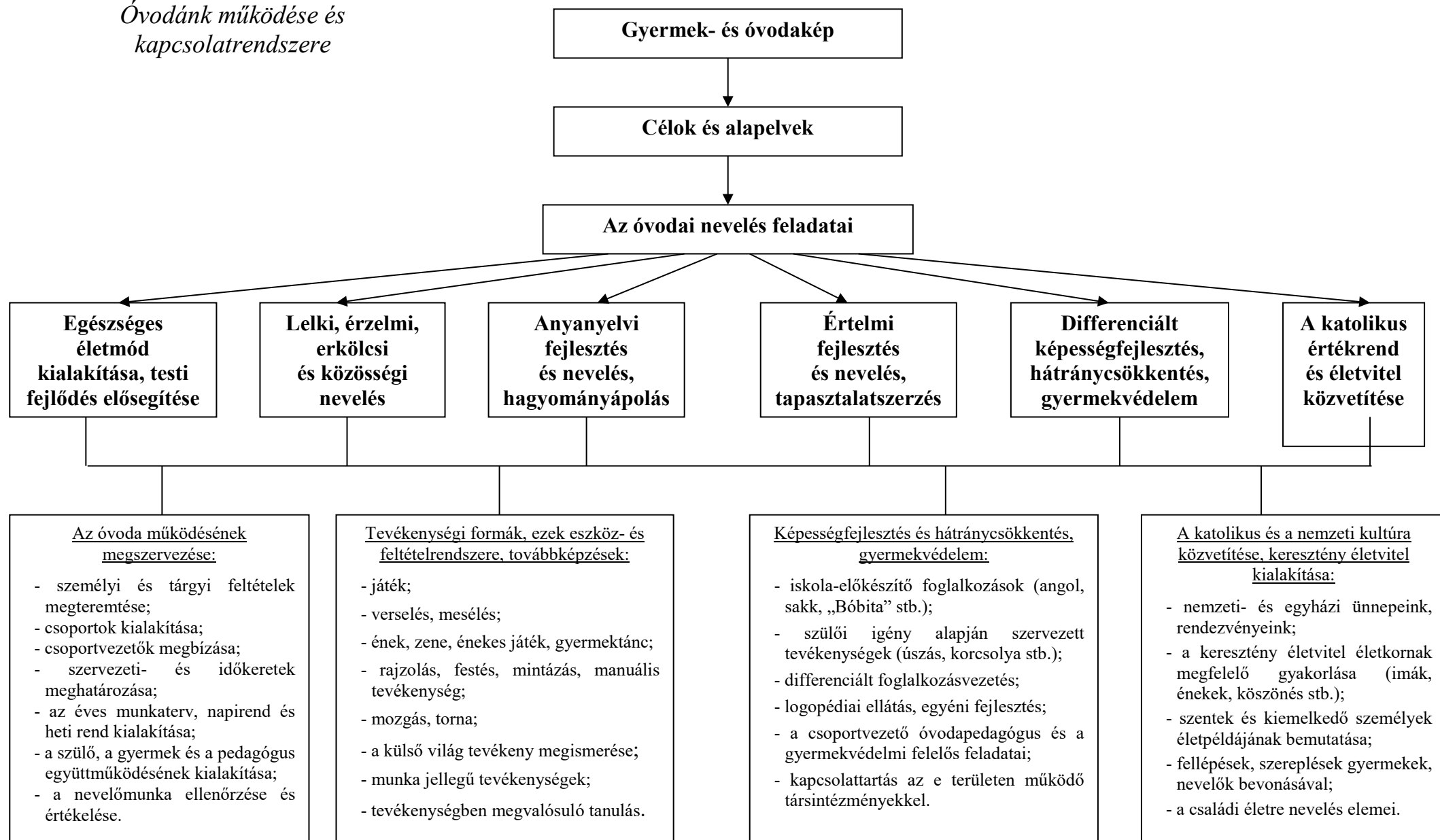
(3) Az óvodai nevelés feladatait óvodapedagógusaink az **alábbi tevékenységek megtervezése, megszervezése, végrehajtása és értékelése** révén végzik el:

- **játék;**
- **verselés, mesélés;**
- **éneke, zene, énekes játék, gyermektánc;**
- **rajzolás, festés, mintázás, kézimunka;**
- **mozgás;**
- **a külső világ tevékeny megismerése;**
- **munka jellegű tevékenységek;**
- **tevékenységekben megvalósuló tanulás.**

(4) Az óvodapedagógusok **tevékenységet tervező, szervező, végrehajtó és értékelő** munkáját az **intézményegység-vezető** és az **intézmény igazgatója** koordinálja és ellenőrzi.

(5) Óvodánk **működését**, az elvégzendő feladatok, tevékenységi formák és egyéb tevékenységek **kapcsolatát** az alábbi szerkezeti diagram mutatja:

Óvodánk működése és kapcsolatrendszere

(6) Az **egészséges életmód kialakítása, a testi fejlődés elősegítése** érdekében végzett feladataink az **alapprogram** alapján:

- a **gyermek gondozása**, testi szükségleteik, **mozgásigényük** kielégítése;
- a harmonikus, **koordinált mozgás** fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki **testi képességek, állóképességének és teherbíró** fejlődésének segítése;
- a gyermek **egészségének védelme**;
- az **egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés** szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges **egészséges és biztonságos környezet** biztosítása;
- a **környezet védelméhez és megóvásához** kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel együttműködve – speciális **gondozó, prevenciós és korrekciós** testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

(7) A **lelki, érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés** érdekében, az **alapprogram** és a **katolikus nevelésre** vonatkozó egyházi dokumentumok alapján:

- elengedhetetlen, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor **kedvező érzelmi hatások** ériék;
- tekintettel vagyunk az óvodáskorú gyermekek magatartásának alapvetően **érzelmi vezéreltségére**;
- elengedhetetlennek tartjuk, hogy a gyermekeket az óvodában **érzelmi biztonság, állandó értékrend**, derűs, kiegyensúlyozott, **szeretetteljes légkör** vegye körül;
- fontos, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot **pozitív attitűd, érzelmi töltés** jellemezze;
- az óvoda egyszerre segíti a gyermek **erkölcsének, szociális érzékenységének fejlődését**, támogatja **éntudatának alakulását** és teret enged **önkifejező törekvéseinek**;
- az óvoda a gyermeket annak elfogadására, megértésére neveli, hogy az **emberek különböznek egymástól**, ugyanakkor eredményesen **képesek kiegészíteni egymást közös tevékenységeikben**;
- a gyermeki magatartás alakításának érdekében az óvodapedagógusok, valamint az óvoda valamennyi alkalmazottjának **kommunikációja, bánásmódja és viselkedése** példaértékű;
- óvodánk **közös élményeken alapuló tevékenységekkel** alapozza meg a szocializáció szempontjából meghatározó **erkölcsi tulajdonságokat** (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség), **akarati tényezőket** (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) és az azokhoz kapcsolódó **szokásrendszereket**.

(8) Az **anyanyelvi fejlesztés és nevelés**, illetve a **hagyományápolás** érdekében végzett feladataink az **alapprogram** alapján:

- az anyanyelvi nevelés **valamennyi tevékenységi forma keretében** megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – **beszélő és meghallgatni tudó környezet kialakításával, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel** – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van;
- nevelés közben **kiemelt figyelmet fordítunk** az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére, **fenntartjuk és ösztönözzük** a gyermekek természetes beszéd- és

kommunikációs kedvét a gyermekek meghallgatásával, a kérdéseikre adott válaszokkal és a beszélgetést támogató további kérdésekkel;

- **oldott, derűs légkört teremtünk**, melyben a gyermekek **közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédképessége** kialakul, fejlődik;
- törekszünk a gyermekek **érthető, kifejező és meggyőző** beszédképességének kialakítására;
- megismertetjük a gyermekeket a **magyar népköltészet, dalkincs és népi hagyományok** gazdag kincsestárával, de a népi kultúrának csak azon elemeit építjük be nevelőmunkánk folyamatába, melyek igazodnak óvodai nevelésünk **keresztény értékrendjéhez** és az óvodások **életkori sajátosságaihoz**;
- óvodánkban tudatosan törekszünk arra, hogy a **családi ünnepeket**, valamint az **egyházi év ünnepeit valódi tartalommal** töltsük meg, és megtanítsuk a gyermekeket – és közvetetten a családokat is – az ünneplésre;
- a gyermeki nyitottságra építve segítjük a gyermekeket, hogy **megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket**, mely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

(9) Az **értelmi fejlesztés és nevelés, tapasztalatszerzés** érdekében végzett feladataink az **alapprogram** alapján:

- a gyermeki nyitottságra építve **elősegítjük**, hogy a gyermekek **megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket**, hogy **rá tudjanak csodálkozni** a természetben, az épített környezetben megmutatkozó **jelenségekre, emberi alkotásokra**;
- a gyermek **egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára** – mint életkori sajátosságra –, valamint **meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire** építve biztosítjuk a gyermekeknek azokat a **változatos tevékenységeket**, melyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről;
- **rendszeressé, bővítjük** és – különböző tevékenységekben, élethelyzetekben – **gyakoroltatjuk** a gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatait, ismereteit;
- valamennyi értelmi képesség, de különösen a **képzelet** és a **kreativitás fejlődését** elősegítő, ösztönző **környezet** biztosításával fejlesztjük a gyermekek **érzékelését, észlelését, emlékeztétét, figyelmét, képzeletét, gondolkodási- és alkotóképességét**.

(10) A **differenciált képességfejlesztés, hátránycsökkentés és gyermekvédelem** érdekében végzett feladataink célja, hogy óvodásaink **személyiségüket** – adottságaikkal, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – **minél teljesebben bontakoztathassák ki**. Ezek formái:

- a teljes óvodai csoportra vonatkozó **differenciált foglalkozásvezetés**, a **tehetséges gyermekek** terhelése, fejlesztése, a gyermekeknel a tanulási képességeket hátrányosan befolyásoló **pszichikus funkciók korai azonosítása** és – szükség esetén szakember bevonásával – **ezek fejlesztése**, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek **felzárkóztatása**;
- **terápiás eljárások** (pl. mese-, rajz- és játékterápia) alkalmazása, a **korai diagnosztizálás és fejlesztés** érdekében a mozgáskoordinációra, beszédre, látásra és hallásra irányuló **célzott megfigyelések és foglalkozások** szervezése, **prevenció** alkalmazása;
- a nagycsoportosokra irányuló **iskola-előkészítő foglalkozások megtartása** az óvodapedagógusok vezetésével, illetve felügyeletével, megfelelő szakképzéssel rendelkező pedagógusok bevonásával (angol nyelv, sakk, Bóbita stb.);
- szülői igény alapján, óvodapedagógus felügyelete mellett, szakemberek által megtartott **szervezett foglalkozások** (úszás, korcsolya, néptánc, tartásjavító-torna, színházlátogatás

stb.), szükség esetén – az esélyegyenlőség biztosításának szem előtt tartásával – **szociális támogatás nyújtásával**;

- szakemberek által biztosított **logopédiai ellátás**, a sajátos nevelési igényű gyermekeket érintő **habilitációs és rehabilitációs foglalkozások**;
- a csoportvezető óvodapedagógus **gyermekvédelmi feladata és felelőssége** – szükség esetén a gyermekvédelmi felelős együttműködésével – az új óvodások **befogadása és zökkenőmentes beilleszkedésük elősegítése**, a családi környezet **személyes megismerése** és a folyamatos **kapcsolattartás**, szükség esetén a **felzárkóztatás** vagy **tehetséggondozás** elősegítése, **megvalósítása**, az esélyegyenlőség biztosítása tanácsadás vagy **szociális támogatások megszervezése** révén.

(11) A **katolikus értékrend és szokásrendszer közvetítése** érdekében végzett feladataink célja, hogy a gyermekeket az **isten- és emberszeretet felé vezető útra irányítsuk**. Ehhez a munkához olyan nevelőkre van szükség, akik a **Jóisten szeretetében vannak**, akik tudják, hogy **„nem az számít, mit mondanak és tanítanak, hanem az, hogy mit és hogyan cselekszenek”**.

- Mindennapi keresztény nevelésünk gyakorlati megvalósításában a **napi imának** jelentős szerepe van, hiszen az imádságra nevelés a hívő élet alapja. A gyermekek imádságos életét – természetes körülmények között – a **közös családi imádság** alapozza meg. Ezért fontos, hogy minden óvodai csoportban **legyen legalább egy kis mag**, akik már otthon magukba szívták az imádkozás örömteli légkörét, amire aztán az óvodapedagógus **alapozhat**. Egész másként viselkednek a többiek is, ha van a gyermektársak között olyan, **aki példát mutat**.
- **A hét első nevelési napján közös gyertyagyújtással és rövid imádsággal** indítjuk a hetet. Az énekes imák kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait szem előtt tartjuk, figyelünk a hangkészletre, a dallamban előforduló hangközökre. Az énekek és imák váltakoztatásával **tesszük élményszerűvé** az imádságos együttléteket. A gyermekek ily módon szinte észrevétlenül **tanulják meg a legalapvetőbb imádságokat** (Miatyánk, Üdvözlégy Mária). Fontos, hogy az óvodapedagógus **úgy irányítsa őket**, hogy egy idő után merjenek saját szavaikkal is kérni, hálát adni, köszönetet mondani mindenért, amit Istentől kaptak.
- A reggeli imádság alkalmat nyújt:
 - az elhallgatásra, **elcsendesülésre**;
 - a **napi jó szándék** felindítására;
 - az **akarat fejlesztésére**;
 - a **hála érzésének felébresztésére**;
 - a **lelkiismeret nevelésére**.
- Katolikus óvodánk lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermekek végigjárják az **imaélet fejlődési fázisainak** életkoruk által megengedett alábbi fokait:
 - a gyermek, amikor körülötte imádkoznak, **megtanul Istenre, Jézusra figyelni**;
 - **ő maga is mond rövid köszönetet**, vagy kérést;
 - megtanulja a **keresztvetést** és néhány **egyszerű, rövid imádságot**;
 - **együtt imádkozik és énekel** másokkal;
 - **szokásává válik** az imádkozás.
- A reggeli imák keretében alkalom nyílik a gyermekek **ismereteinek bővítésére, elmélyítésére** az **egyház ünnepeivel kapcsolatban**. Természetes, hogy a katolikus egyházi év ünnepei alkalmával (karácsony, húsvét, pünkösd stb.) szó esik a Szentírásról és az ünnep tartalmáról. Mindez nem jelenti az egyházi ünnepek óvodai megünneplését, hiszen a mi feladatunk az ünnepvárás, a **megfelelő előkészítés**. Az ünneplés a **családban, a templomban történik**.

- Közös étkezések előtt elcsendesedünk és **áldást kérünk** ételünkre, étkezés után **köszönetet mondunk és hálát adunk** az ennivalóért.
- Feladatunk annak elérése, hogy **a vallás** ne a gyermekek mesevilágának, hanem **mindennapi életének** legyen része. Minthogy a hat éven aluli gyermekek nem képesek tényszerű tudás elsajátítására, óvodánkban **nincs hitoktatás**. Nevelőink életplédájukkal és tevékenységükkel teremtenek szeretetteljes légkört, melyben a gyermekek **megtapaszthatják** Jézus szeretetét. Az olyan keresztény értékek megtanítására és gyakoroltatására törekszünk, mint a **bizalom**, a **szeretet**, a **jóindulat**, a **megbocsátás** és a **türelem**.

(12) A nevelési év feladatait – **havi bontásban** – az óvodai nevelőtestület által elfogadott **éves munkaterv**, a csoportok **kétheti tevékenységi terve** és a napi ütemezést tartalmazó **napirend** tartalmazza. A csoportok éves munkatervének, illetve havi munkatervének szakszerű és eredményes végrehajtását az **intézményegység-vezető ellenőrzi és értékeli**. A **kéthetes tevékenységi** **elektronikus dokumentációjának elkészítéséért és vezetéséért**, valamint a **tevékenységi** **terv és a napirend előírásainak szakszerű és eredményes végrehajtásáért a tevékenységet vezető óvodapedagógus a felelős**.

Tevékenységi formák, az óvodapedagógusok feladatai

55. § (1) A játék az óvodáskorú gyermek mindennapjait átszövő, számára **alapvető** tevékenység, hiszen a játék a kisgyermekkor legfontosabb és **legfejlesztőbb tevékenysége**, s így az óvodai nevelés **leghatékonyabb** eszköze.

- A játék – azaz a szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.
- A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja.
- Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.
- A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.
- Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit.

(2) A játék **célja és feladata:**

- a játéktevékenységeken keresztül a külvilág elemeinek megismertetése;
- a játék formáinak és tartalmának gazdagítása;
- a szociális kreativitás, pszichikum fejlesztése (kreatív együttműködés, magatartásmódok, nyitottság a másik iránt, viselkedési szabadság, ízlésformálás, társas kapcsolatok, konfliktusmegoldások);
- egyéni élményeken túli, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása;
- a játék rendjének szokássá válása;
- egészséges versenyszellem kialakítása.

(3) Az óvoda és az óvodapedagógusok feladata, hogy a gyermek szabad, elmélyült, önkéntes, spontán játéklehetőségeihez megfelelő helyszínt és nyugodt légkört biztosítsanak. A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia – a nevelés folyamatában – céljai eléréséhez.

(4) Az óvodában fontos a **szabad játék túlsúlyának** érvényesülése. A játék kiemelt jelentősége az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

(5) A kisgyermek **első valódi játszótársa** a családban, **az óvodában** is a felnőtt, a szülő és az **óvodapedagógus**. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé válik, ha a játékfolyamat elakad. Az **óvodapedagógus jelenléte** teszi lehetővé a gyermekek közötti **játékkapcsolatok kialakulását** is.

(6) A játék „**szellemi alkotás**” is, hiszen a gyermek gondolatban megalkotja, kitalálja a játék szereplőit és bármilyen eszközzel vagy tárggyal helyettesíti azokat.

(7) Minden gyermeki tevékenység – beleértve a játékot is – felosztható **spontán** és az óvodapedagógus által **irányított** tevékenységre.

(8) A játszó gyermek megfigyelése során képet kapunk mozgásigényéről, érzelmeiről, élményeiről, ismereteiről. **A gyermek játéka létforma, személyiségi fejlődésének alapja, fejlesztésének legfőbb eszköze.**

(9) A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlétkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a **gyakorló-, a szimbolikus, a konstruáló,** valamint a **szabályjátékokhoz**. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus – feltételteremtő tevékenysége mellett – szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

(10) A **gyakorlójáték** során a gyermek a mozgást, a manipulációt, a verbális kifejezőkészséget **gyakorolja** és közben **rácsodálkozik** saját testére, mozdulataira, hangjára, a tárgyakra, a világra, és ez örömmel tölti el. A **szimbolikus szerepjáték** lehetőséget ad a gyermeki személyiség kifejezésére, fejlesztésére a mesék, foglalkozások, napi élmények eljátszása közben. A gyermek átélheti, milyen más szereplő „bőrébe bújni”. A **konstruáló-építőjátékban** összpontosítja figyelmét, elcsendesedik, átéli az alkotás örömeit. A **szabályjáték** jó alkalom a helyes önismeret és a lelkiismeret nevelésére, az önzetlenség, a lemondás és a türelem kifejlesztésére. **Társas-, kártya-, képkirakó- és memóriajátékokat** mi magunk is készítünk. Bocsánatkérést, jóvátételt a játéktevékenység során adódó konfliktus után következetesen kérünk a gyermekektől (pl. ha szétrombolják egymás építményét, durvák egymással, csúfolódnak).

(11) A **kézműves tevékenység** mindig a játék igényéből indul ki és kötetlen. Fontos, hogy ne legyen öncélú, az elkészített eszközökkel játszhassanak, legyen azoknak funkciójuk. A barkácsolás nagyon változatos tevékenységeket biztosít a gyermekek számára (vágás, ragasztás, tépés, szövés, fonás, varrás).

(12) Jót és jól játszani. Ez a gyermek legfontosabb dolga az óvodában. Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai elérése érdekében és szükség esetén, indirekt módon befolyásolni. A játék kicsiben maga az élet. Az, amit a gyermek felfog és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés is a játékból indul ki és a játék segítségével teljesebbé válhat.

56. § (1) A verselés, mesélés tevékenység folytatása során alkalmazott – többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt – mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok jó alkalmat, erős és gazdag alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

- A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átllekesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ébreszt rá a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, – s a játéktevékenységhez hasonlóan – a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és / vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
- Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helyük van. A gondosan kiválasztott irodalmi anyag a gyermek érzelmein át épül be ízlésvilágába és alapozza meg „kulturális anyanyelvét”.

(2) A verselés, mesélés **célja és feladata:**

- annak elérése, hogy a gyermek szívesen hallgassa a mondókát, verset, mesét, s ezen keresztül váljon az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadójává;
- változatos irodalmi élmények nyújtásával az érdeklődés felébresztése a könyv, a színház, a múzeum értékei iránt, hiszen a későbbiekben így válik a gyermekből az esztétikai élményekre érzékeny, művelt ember;
- mindennapos mese- és versmondással, illetve hallgatással fejleszteni a gyermek szókincsét, kifejezőképességét, képzeletét;
- játékos mozgással összekapcsolt versekkel, mesékkel érzelmi élményt közvetíteni, ezzel a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését biztosítani;
- a közösségi nevelést – a mesék adta példákon keresztül – elősegíteni;
- népmesei minták segítségével alakítani a gyermek konfliktuskezelési módját, fejleszteni problémamegoldó képességét, erkölcsi érzékét, ítélőképességét.

(3) Az óvodapedagógusnak figyelmet kell fordítania az irodalmi környezet megteremtésére. Jó, ha az irodalmi élmény nyújtásának állandó helyszíne és helye van, ahol a gyermekek által használt mesekönyvek, bábok, dramatikus kellékek elhelyezhetők.

(4) Az **óvodapedagógusi beszédminta** alapján – a befogadás és a gyakorlás által – a gyermekek kiejtése csiszolódik, szókészletük gyarapodik, anyanyelvük, irodalmi szépérzékük fejlődik.

57. § (1) Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység során az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

- Az élményt nyújtó, közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet.
- A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, illetve néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.
- Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
- Az éneklés, zenélés, gyermektánc – a felnőtt minta spontán utánzásával – a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.

(2) A zene hatása olyan formáló erő, mely az egész személyiségre hat. Az értékes zene fogékonyra teszi az embert a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását. Minden népi zenei nevelésének a saját néphagyományából kell kiindulnia. Kodály Zoltán a magyarság meghatározásaként a nyelvet és a zenét említi. Ezekkel együtt a mozgás alkotja az igazi alapot, mivel mindezekhez mozgás-előzmény is tartozik. Kodályt idézve: „*a gyermek ösztönszerű, természetes nyelve a dal, s minél fiatalabb, annál inkább kívánja mellé a mozgást. A zene és testmozgás szerves kapcsolata: az énekes játék a szabad ég alatt – ősidők óta a gyermek életének legfőbb öröme*”.

(3) Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység **célja és feladata:**

- a gyermek zenei kreativitásának elősegítése a jó légkör, a nagy mozgástér és a megfelelő eszközök biztosításával;
- az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre való szoktatás;
- a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése;
- énekes-táncos népi játékokon keresztül, művészeti ismeretekkel bővíteni a gyermek látókörét, fejleszteni esztétikai érzékét;
- a zenehallgatás anyagának kiválasztásával is értéket közvetíteni;
- a zenén keresztül is közelebb kerülni a Mennyei Atyához, s a zene, éneklés segítségével is kifejezni hálaadásunkat.

58. § (1) A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, a kézimunka és az építés, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképesség alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését.

- Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít.
- Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermeket a világ szépségeivel.
- A rajzolás, mintázás, kézimunka, ábrázolás a nevelőmunkánk egészében érvényesülő folyamat, áthatja az óvodai élet egyéb tevékenységi formáit is.

(2) A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységek **célja és feladata:**

- a vizuális észlelés, emlékezet, képzelet fejlesztése;
- a megismert vizuális tevékenységi formák mellett ismerkedés a hagyományörző díszítő művészet technikáival (agyagozás, szövés, varrás, nemezelés, gyertyaöntés, szarvacskázás) és a keresztény szimbólumokkal;
- elősegíteni a gyermekek részvételét a jeles napokhoz, ünnepekhez kötődő jelképek elkészítésében (adventi koszorú készítése; mézeskalácssütés, stb.);
- nevelőmunkánk egész folyamatában érvényesíteni a vizuális nevelést, hiszen a gyermekek az őket spontán érő vizuális ingerek és a szervezett foglalkozások hatására fejlődnek és gazdagodnak tapasztalatokkal;
- elősegíteni, hogy a gyermekek az őket körülvevő világról egyre pontosabb ismereteket szerezzenek, a sokrétű ábrázoló tevékenységek során egyre inkább felébredjen igényük az alkotásra, az önkifejezésre, környezetük alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

59. § (1) A rendszeres, egészségfejlesztő **testmozgás**, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó **mozgásos játékok és feladatok** a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes **hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek** tanulásának, valamint a mozgáskoordináció **intenzív fejlődésének** szakasza, melyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.

- A **mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok** rendszeres alkalmazása kedvezően hat – a kondicionális képességek közül – az erő és az állóképesség fejlődésére. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- A spontán, a szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az **irányított mozgásos tevékenységek**. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is. Együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.
- A **szabad játékban** megjelenő mozgásos tevékenységekre, az egészségfejlesztő testmozgásra az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.
- Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, **kooperatív mozgásos játékok** széleskörű alkalmazására, a szabad levegőn történő mozgásra.

(2) A mozgásfejlesztés **célja és feladatai:**

- a testi képességek és az ellenálló képesség alakítása, a szervezet erősítése;
- differenciált terheléssel az egyensúlyérzék, a motorikus képességek fejlesztése, a testséma és a helyes testtartás alakítása;
- a térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése;
- a mozgásműveltség, a mozgáskoordináció fejlesztése, különösen a népi mozgások és egyéb játékok által;
- a nagymozgás, valamint a finommotorika fejlesztése a fegyelmezett mozgás elősegítésére;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a rendszeres, aktív mozgáshoz szoktatás, a mozgásszükséglet fenntartása;
- az egészséges életmódra való készségek, jártasságok megalapozása;
- a családi szemléletformálás;
- egészségóvás megelőzéssel;
- önbizalom erősítése, erkölcsi nevelés, társra figyelés.

(3) A mozgásfejlesztés megvalósul a játékba integrált **szabad mozgással** (a csoportszobában vagy az udvaron), a **naponta szervezett testmozgás során**, és a heti egy-két alkalommal megtartott **testnevelés foglalkozásokon**.

(4) A mozgásfejlesztés **szervezetten** két formában van jelen az óvodában:

- **minden nap 15-20 percben**, tartalmukat a **természetes emberi mozgások**, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, emelések-hordások, egyensúlyozások és a mozgásos játékok alkotják a testnevelés foglalkozásokon **már kipróbált** gyakorlatok, mozgásformák beiktatásával, pergő ritmusú, frissítő mozgással, kötelező jelleggel;
- a **testnevelés foglalkozásokon**, amit az óvónők heti egy-két alkalommal, kötelező jelleggel szerveznek, állandó napokon.

(5) Az óvodaudvar (és szükség esetén az iskolaudvar) lehetőséget nyújt a mozgásformák **szabad levegőn** történő gyakorlására. A mozgást nem kell külön megszerettetni a gyermekkel, mert állandó belső késztetést érez arra, örömmel és természetes módon gyakorolja azt.

(6) A gyermekek **különböző terepeken** gyakorolják a természetes és egyéb mozgásokat (fogók, mászások, gurulások, bújócskák, futások, járások, labdajátékok). A mozgásos játékok során is a

gyermek választhatja meg játékát, társait. A szabadidőben zajló szervezett játékos mozgásokban a gyermek önként vesz részt. Fontos egymás testi épségének megóvása, balesetmentes helyszínek biztosítása, eszközök megválasztása.

60. § (1) A külső világ tevékeny megismerése során a gyermek – aktivitása és érdeklődése által – tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi és tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.

(2) A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja **azok védelmét, az értékek megőrzését**. A környezettel való ismerkedés közben alakul **társas magatartása**, fejlődik **nyelvi kifejezőképessége**.

(3) A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

(4) A gyermek a környezet megismerése során **matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek** is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak-, nagyságbeli és téri viszonyokat. Alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

(5) Az óvodapedagógus feladata, hogy:

- lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését;
- elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítson a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására;
- elősegítse a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességének fejlődését, a kortársi kapcsolatokban és a környezet alakításában;
- a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyezzen a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

(6) Fontosnak tartjuk az óvodapedagógus környezethez, természethez fűződő viszonyát, értékrendjét, hitelességét, mely minta a velük kapcsolatban állók számára.

(7) Nagy szerepe van a családok környezetalkító munkájának (faültetés, virágoskert vagy konyhakert kialakítása), mely erősíti a gyermek és a környezet közötti érzelmi kötődést.

(8) Már óvodás korban fontos tudatosítani, hogy a minket körülvevő világot – és minket, embereket is – az Isten teremtett, végtelen szeretetével (Ter 1,1-2,25). Szabad akaratot és lelkiismeretet és kaptunk Tőle, bölcs gondolatokat, hogy jóra használjuk tudásunkat, így válva az Ő teremtménye, „társává”. Tisztelnünk és szeretnünk, védünk és óvnunk kell a bennünket körülvevő világot.

(9) Mindezeket összegezve **a külső világ megismerésére nevelés célja és feladata:**

- a teremtett világ megismertetése;
- a természethez és a szűkebb lakókörnyezethez való viszonyulás alapozása (szülőföldünk, szülővárosunk iránti szeretet, hagyományaik ápolása);
- a természeti és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítása;
- elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlődését az emberi kapcsolatokban és a környezet kialakításában;
- matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, illetve tevékenységben történő alkalmazása.

61. § (1) A gyermek mindennapi tevékenységének része, a személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató **munka és munka jellegű tevékenység**, mely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat.

(2) A gyermek **munka jellegű tevékenységei:**

- az önkiszolgálás;
- segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük;

- önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése;
- az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

(3) A gyermek számára a munka jellegű tevékenység örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység; a **tapasztalatszerzésnek** és a **környezet megismerésének**, a munkavégzéshez szükséges **attitűdök és képességek**, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

(4) A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai tervezést és szervezést, a gyermekkel való együttműködést követel, s igényli a folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mért fejlesztő értékelését.

(5) A munka jellegű tevékenységek **célja és feladata:**

- a munkavégzés, az ünnepre való készülődés örömeinek átélése;
- cselekvő tapasztalás biztosítása a különböző munkafajtákon keresztül;
- a hála megéreztetése a felnőttek gondoskodásáért (a munka fáradalmainak átélése után a gyermek is képes ezt megérteni);
- az akarat, a kitartás, az önfeláldozás, a szolgálat képességeinek kifejlesztése, a hiba, a tévedés jóvátételére való szoktatás;
- a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásainak egymáshoz való közelítése.

(6) Ügyelni kell arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, de egyik gyermeket se terheljük túl. A fejlesztés csak és kizárólag a gyermekek saját örömteli, örömmel vállalt tevékenységén belül valósul meg.

(7) A munka jellegű tevékenység alapvető **feltételei:**

- megfelelő munkaeszközök (méret, anyag) azok rendben tartása;
- elegendő munkalehetőség (a gyermek végezze, amit csak tud);
- elegendő idő a munka elvégzésére (közben a gyermekeknek ne kelljen egymásra várniuk);
- megfelelő hely, (ahol az adott feladat kényelmesen, önmagukat és másokat nem akadályozva elvégezhető);
- nyugodt, békés légkör, hogy a gyermekek önállóan tevékenykedjenek, de bármikor legyen lehetőségük egymástól vagy a felnőttektől segítséget kérni.

(8) Az óvodapedagógus az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be, a munkafogásokat a gyermekeknek egyenként mutassa meg, gyakoroltassa, s a munka mennyiségét fokról fokra növelje. Vegye figyelembe, hogy a gyermek minél kisebb, a két tevékenység (játék és munka) annál inkább egybefolyik.

(9) Az óvodapedagógus folyamatosan értékelje a gyermekek munkáját. Eleinte feltétlenül az elvégzett tevékenység feletti közös öröm domináljon, majd – a készségek fejlődése során – lassan alakítson ki követelményeket, melyeket azonban mindvégig differenciáltan kezeljen, a gyermek egyéni fejlettségét figyelembe véve. Munkafeladatot soha ne adjunk büntetésként! Sőt, inkább jutalom, kitüntetés legyen, ha egy-egy feladatot rábízunk a gyermekre. A munka jellegű tevékenységek fajtái:

- **alkalomszerű munkák:** általában előre nem meghatározhatóak. A nap mint nap váratlanul jelentkező, előre nem tervezhető problémák megoldásában van szerepük. (Segítés a felnőtteknek, egymásnak és a kisebbeknek, környezet rendjének biztosítása, egyéb megbízások teljesítése.)
- **közösségi munkák:** vannak olyan munkafajták, melyek egyértelműen a közösség érdekében végzendők, s mint ilyenek speciális akarat, érzelmi fejlesztésre adnak lehetőséget a nevelés folyamatában.

62. § (1) Az óvodában a **tevékenységekben megvalósuló tanulás** folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán vagy szervezett tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, s az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

(2) Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

(3) A tanulás feltétele a gyermek **cselekvő aktivitása**, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

(4) A **tanulás lehetséges formái** az óvodában:

- utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása;
- spontán játékos tapasztalatszerzés;
- játékos, cselekvéses tanulás;
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- gyakorlati problémamegoldás.

(5) Az óvodapedagógus – a tanulás irányítása során – személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

(6) Célunk az, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket, a követelményeket az egyéni teljesítőképességhez mérjük. A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát, és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához. A sorozatos kudarcok ellentétes hatást váltanak ki. A gyermek bátortalanná, féltőssé, visszahúzódóvá válik, alulértékeli önmagát és alatta marad saját teljesítőképességének. Az óvodapedagógus szerepe tehát kiemelkedő abban, hogy milyen feladat elé állítja, s mennyire képes megismerni és fejleszteni a gyermeket egyéni adottságainak figyelembevételével.

(7) A nevelés egészén belül megvalósuló tanulás kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták formájában egyaránt megoldható, a napi élet bármely mozzanatában. Minden óvodapedagógus személyes felelősségén, és pedagógiai szabadságán múlik, hogy az adott gyermekközösségben a legmegfelelőbb tevékenységformát válassza és alkalmazza.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

63. § (1) Az esélyegyenlőséget érintő fogalmak:

- **Hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § meghatározása alapján.
- **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat.
- **Sajátos nevelési igényű gyermek:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

- **Integrációs felkészítés:** az esélyt teremtő nevelésnek és oktatásnak az oktatásért felelős miniszter által kiadott oktatási program alkalmazásával történő megszervezése, melyben a szociális helyzetükből és fejlettségükből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából részt vevő gyermekek, akik a többi gyermekkel együtt azonos óvodai csoportban vesznek részt a foglalkozásokon oly módon, hogy az érintett gyermekeknek a többi gyermekekhez viszonyított aránya nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott mértéket.

(2) A hátrányos helyzetű gyermekek **esélyegyenlőségének feltétele** a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

- Az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában.
- Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül – rendkívül komoly mértékben fejleszthetők.
- A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.
- Az esélyegyenlőség érdekében a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosítani kell az óvodai kirándulásokhoz, bábszínházi előadások látogatásához, úszáshoz, korcsolyázáshoz szükséges anyagi fedezetet.
- A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások – szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatók.
- A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, a szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

(3) Az esélyegyenlőség, illetve az **egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében** ellátandó feladatok. Az óvodapedagógus feladata, hogy:

- felismerje és felmérje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatáshiányát (egyik oldalról „ezt neked tudnod kell”, a másik oldalról „nem tudok foglalkozni veled”);
- a személyes találkozások során felmérje a gyermekekkel szemben megfogalmazott szülői elvárásokat, munkája során felismerje a gyermekre nehezedő – esetenként indokolatlan – szülői elvárásokat, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében kezelje;
- a gyermeket megfigyelje, a spontán és irányított szempontok alapján szerzett információkat rögzítse, a szülőket folyamatosan, egyénileg és érdemben tájékoztassa gyermekük fejlődéséről;
- felmérje, megítélje a gyermek képességét, erősségeit és gyengeségeit, az egyéni- és differenciált bánásmód eszközével a szociálisan hátrányos helyzetű gyermek felzárkóztatását segítse;
- a gyengébb képességű gyermekeknél javasolja a fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokon való részvételt.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

64. § (1) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink alapelve, hogy a hátrányok kompenzálása során együttműködésre törekszünk a szociális ellátórendszer többi szereplőjével, az **Alba Bástya Család- és Gyermekjóléti Központtal,** az iskola (óvodai) **egészségügyi ellátórendszerben dolgozókkal,** az iskolai intézményegységgel, és legfőképpen a **családdal.** Tudatában vagyunk annak, hogy az óvoda csak a nevelési, szocializációs folyamatot **közvetlenül akadályozó tényezők** felszámolása terén bír hatékony eszközökkel.

(2) **Munkánk tervezésénél** figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyermeket nevelő családokét, esetleg egyszülős, vagy nevelő szülők által nevelt gyermekekét. Felelősségünk különösen nagy a **halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek** nevelésében és fejlesztésében. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek **veszélyeztetettségét** is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz. Feladatunk az óvoda világát nehezen elfogadó, illetve együtt nem működő, esetleg gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre készítő - kapcsolattartás.

(3) Az óvoda feladata az, hogy enyhítse a család iskolai végzettségéből fakadó egyes hátrányokat (pl. alacsony iskolázottságú családoknál a fejlesztő eszközök, játékok hiánya, kulturális programokról történő távolmaradás). A fenti hátrányok leküzdését segítik az óvoda által szervezett kulturális programok (mozi, színház, kiállítás stb.) látogatása.

(4) **Szociális hátrány kialakulásában** szereplő leggyakoribb okok, körülmények:

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje;
- A család lakhelye és környezete;
- Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése;
- Szülők iskolázatlansága, munkanélkülisége vagy munkaképtelensége
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód (brutalitás), érzelmi sivárság, közömbösség, felelőtlen életvitel;
- Létminimum alatti egy főre jutó jövedelem
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik
- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság, mozgáskorlátozottság, érzékszervi károsodás (látás, hallás), szervi rendellenesség;
- Tartós betegség, idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek);
- Higiénés hiányosságok;
- A gyermek személyiségében rejlő okok;

(5) A fentiek figyelembevételével határoztuk meg **a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységeinket:**

- Anyagi támogatás lehetőségeinek kiaknázása;
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása;
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakításának segítése;
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés;
- A testnevelés és sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás- és feladatmegoldó képességet, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.
- Differenciált fejlesztés, fejlesztő játékok és eszközök használata;
- Egészségnevelés, a családi életre nevelés;
- A toleráns magatartás, segítőkészség kialakítása;
- Igény szerint ügyelet biztosítása: szülői értekezletek és fórumok időtartama alatt.
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő, felzárkóztató nevelése

65. § (1) Óvodánk a **sajátos nevelési igényű gyermekeket** a többi gyermekkel **együtt nevelő** intézmény. Pedagógiai programunk elkészítésénél ezért figyelembe vettük a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 1. mellékleteként kiadott „*Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve*” előírásait. Az ebben meghatározottak érvényesítése érdekében:

- a rehabilitációs, habilitációs célú korrekciót képzett szakember, (gyógypedagógus, logopédus) végzi;
- amennyiben szükséges, illetve előnyös, speciális eszközöket szerzünk be a rehabilitációs, habilitációs célú foglalkozások eredményességének javítására;
- a kompenzációs lehetőségek körét bővítjük a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével, felismerve azt, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához a szakember (gyógypedagógus, logopédus) javaslata alapján;
- az óvoda pedagógusait, a pedagógiai munkát segítő alkalmazottakat és a szülőket megfelelő módon tájékoztatjuk a sajátos nevelési igényű gyermek befogadásáról;
- együttműködünk a sérült gyermek családjával;
- a nevelés és fejlesztés feladatainak elvégzésére és a kitűzött célok elérésére a szokásosnál hosszabb időtartamot hagyunk;
- támogatjuk pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, továbbképzéseken.

(2) A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében **részt vevő óvodapedagógus feladata:**

- a „*Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve*” előírásainak ismerete;
- a szakértői véleményben foglaltak ismerete és megértése;
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a foglalkozásokba;
- a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket választ;
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedéshez;
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

(3) A sajátos nevelési igényű gyermekek **habilitációjára és rehabilitációjára**, illetve a **foglalkoztatásukra** vonatkozó egyéni fejlesztési terveket – az irányelvek, a szakértői vélemény és a gyógypedagógus közreműködésével és szakmai útmutatása alapján – az adott nevelési év megkezdésekor el kell készíteni és az éves foglalkozási tervek irataival együtt kell tárolni.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

66. § (1) Az **óvodai gyermekvédelem** célja:

- a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, majd prevenciós, feltáró és problémákat megszüntető tevékenységek végzése;
- az óvodában felmerülő gyermekvédelmi esetek környezeti, családi szintű vizsgálata, a gyermekek problémáinak felismerése, kezelése, feldolgozása;

- a felszínre hozott problémák orvoslása a városi gyermekvédelemben érintett társszervek, szakemberek bevonásával;
- biztosítani mindazokat a gyermekeket megillető jogokat és ellátásokat, melyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak;
- az óvodás gyermekek hátrányos megkülönböztetésének bármilyen formájú kizárása az óvodai élet során.

(2) Az óvodapedagógus feladatai a gyermekvédelemben:

- az új óvodások befogadását elősegíti, beilleszkedésüket zökkenőmentessé teszi;
- a gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismeri, családlátogatást végez;
- a szülőkkel való együttműködés kialakítására törekszik, elősegíti a szülői szerep eredményesebb betöltését;
- a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, valamint az okokat felismeri, és ha szükséges, szakember segítségét kéri;
- biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre tesz javaslatot;
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készít és végrehajtja annak elemeit;
- megszervezi, megvalósítja, elősegíti a felzárkóztatást vagy a tehetséggondozást;
- közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében; a családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében javaslatával elősegíti a különböző támogatásokhoz való hozzájutást;
- az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt vesz, szükség esetén a szűrést soron kívül is javasolja.

(3) A gyermekvédelmi felelős feladatai a gyermekvédelemben:

- jó kapcsolatot épít a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel;
- az intézményegység-vezető megbízásából képviseli a gyermekvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja és személyes részvételével elősegíti ezeknek a szempontoknak az érvényesülését;
- a nevelési év elején tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről, fogadó órájáról, arról, hogy probléma esetén milyen óvodán kívüli, gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel;
- közreműködik a helyi nevelési program gyermekvédelmi fejezetének kidolgozásában;
- folyamatosan kapcsolatot tart a Nevelési Tanácsadóval, a gyámhatósággal, a pártfogókkal, nevelőszülői felügyelőkkel, a rendőrséggel, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel és segítőikkel (Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat);
- rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit és ezt az intézményegység-vezető és kollégái tudomására hozza;
- nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, feljegyzi a gyermekekkel, illetve a családokkal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét; folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait;
- javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, segít a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében.

(4) Az intézményegység-vezető gyermekvédelmi feladatai:

- a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, a hátrányok csökkentése, a gyermekeket megillető jogok és ellátások érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése;

- felel a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, a gyermekbalesetek megelőzéséért, a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért, mely munkában közreműködik valamennyi óvodapedagógussal;
- a családon belüli szociális körülmények figyelembevételével javaslatot tesz a család szociális segélyhelyzetek körébe történő bevonására;
- biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos adatok védelmét, felügyeli a nyilvántartások vezetését és rendelkezik a házirendben a gyermeki jogokat illetően;
- a gyermek veszélyeztettségére utaló jelek (elhanyagolás, bántalmazás stb.) észlelésekor a Gyermekjóléti Szolgálat felé elvégzi jelzési kötelezettségét.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

67. § (1) Az óvoda feladata a biztonságot adó környezet megteremtése. Az egészséges életmód alakítása magába foglalja a gondozást, melyet a gyermekek életkorától, egyéni fejlettségétől függően végzünk. Az eredményes gondozás érdekében az óvónők együttműködnek a családdal. Az egyes gyermekekre vonatkozó problémákat megbeszélik a szülőkkel. A játékokat rendszeresen fertőtleníjtük. 3-4 éves korban a gondozási feladatoknál a megmutatás és a segítség dominál. 4-5 éves korban és a későbbiekben differenciáltan ki-ki fejlettségi szintjének megfelelően kapja a segítséget a gondozási feladatoknál, pl: öltözködésnél. A kulturált étkezés tárgyi feltételei biztosítottak. Az egyéni bánásmódnak itt is nagy jelentősége van. Az étel elfogyasztását sohasem erőltetjük, de akinek arra szüksége van, biztatást kap. A felnőttek példaadását fontosnak tartjuk. Az egészségvédelem, edzés érdekében télen is biztosított a csoportszobák levegőcseréje. A túlóltóztatást a váltóruhák, váltócipők használatával kerüljük el. Tavasztól ősziig, a déli órák kivételével szabad levegőn tartózkodnak a gyerekek. A napozás az előírásnak megfelelően történik.

(2) Óvodánk egészségnevelési célja az egészséges életmód megalapozása. Tevékenységek:

- az egészséges táplálkozás
- mindennapos testmozgás,
- folyamatos gondozási feladatok,
- pihenés,

(3) Az egészséges táplálkozás

Nevelési-oktatási intézményünkben szerződés alapján biztosított a közétkeztetés, az óvodánk melegítő konyhaként funkcionál. Az óvoda és a szülők szoros együttműködése által zöldség-gyümölcs napok beiktatásával egészíti ki a konyha által biztosított étkezést. Évente két alkalommal szervezünk egészséghetet, (ősszel és tavasszal) melyen különösen nagy gondot fordítunk az egészségnevelésre. Igyekszünk a gyermekek ismereteit megtapasztalás útján direkt módon bővíteni és megszerezni. A kulturált étkezés tárgyi feltételeit biztosítjuk. A gyermekek megfelelő étkezési kultúráját az óvodai élet mindennapjai során folyamatosan alakítjuk, a jót megerősítjük. Dajkák segítségével odafigyelünk a higiéniai szokások és a megfelelő egészségügyi szokások elsajátítására, szabályok betartására.

(4) Mindennapos testmozgás

A testi szükségletek hiánya, vagy hiányának fel nem ismerése, illetve a hiány állandósulása, ismétlődése nagy veszélyt rejt magában. Éppen ezért fontosnak véljük a prevenciót. Kiemelt figyelmet fordítunk a mozgásigény kielégítésére. (lehetőség szerint a szabadban.) A mindennapos szervezett testmozgás a nap folyamán délelőtt és délután is biztosított. Az óvodás gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve, szervezett mozgást biztosítunk. a tornateremben

mozgásigényének, koordinációjának fejlesztése érdekében. A településünk körzetében levő óvodákkal évente egy alkalommal sportnapot szervezünk a nagycsoportos óvodások részére. A szülők és óvodapedagógusok aktív részvétellel kapcsolódnak be, példát mutatva ezzel az óvodás gyermekeknek.

(5) Pihenés

Délután pizsamába öltöznek a gyermekek a nyugodt pihenés érdekében. A levegőcserét úgy biztosítjuk, hogy közvetlenül a gyermekeket nem éri hideg levegő. /bukó ablak/ Az alvásidő korosztályhoz igazítjuk; a kisebbek több időt pihenhetnek. Ezt a rugalmas napirenddel tesszük lehetővé. A kisebbek nyugalmához otthoni játék megengedett, de a nagyobbaknál egyéni igényt figyelembe véve is biztosítjuk. A két ágy közötti pihenő távolságot, oxigén ellátást az ágyak közötti székek elhelyezésével tesszük lehetővé.

(6) Óvodánk környezeti nevelési alapelve, nevelési céljai:

- a környezetvédelem;
- a környezettudatos magatartás kialakítása

(7) Környezetvédelem

Környezetünk szeretetére, megbecsülésére neveljük gyermekeinket. A családi életre nevelésben is érvényesül a környezetvédelem. Családlátogatás során mindig tanulmányozzuk a környezetet, az óvodai neveléssel össze nem egyeztethető jelenségekre rámutatunk, és a külső ingerekre érzékenyen reagáló gyermekek érdekében a szülőktől a helyes szokások, magatartások alkalmazását kérjük. Az óvodában elsősorban saját példánkkal arra ösztönözzük őket, hogy tudjanak rácsodálkozni a teremtett világra a természetben és az emberi környezetben fellelhető szépre, jóra. A Mennyei Atya teremtette a világot, és ránk, emberekre bízta. Ebből következik környezetünkért való felelősségvállalás. Óvják, tiszteljék és becsülik azt. Mindezt csak folyamatos környezettudatos neveléssel érjük el. Környezetvédelmi feladatunk, hogy a gyermekekkel, és szülőket bevonva a környezet megóvására és tervszerű alakítására neveljük gyermekeinket. A környezetre veszélyes, káros anyagokat felismerjék, és annak prevenciójára törekedjenek. A környezetvédelem köre kiterjed a föld, a víz, a levegő, az élővilág, a táj védelmére. Ezt tudatosítva minden évben csoportonként megtartjuk a víz világnapját, beszélgetünk a föld védelméről, séták alkalmával a szelektív hulladékgyűjtéssel ismertetjük meg a gyermekeket, kirándulások alkalmával a növények és állatok védelmére hívjuk fel a figyelmüket, környezet és természetvédelem helyes szokásaival ismertetjük meg őket.

(8) Környezettudatos magatartás kialakítása

A felnőttek példát mutatva, a gyermekekkel és szülőkkel közösen ügyeljenek az óvoda belső és külső környezetének tisztaságára. (pl. a szemetet a kukába dobják, ne tépjék le a virágokat, leveleket, vigyázzanak az apró állatokra, rovarokra, bogarakra, ne kínozzák őket, a fa törzsét ne rángassák, mosdóban takarékoskodjanak a vízzel, zárják el a csapot) Az óvónők az óvodai tevékenységekbe beépítve a gyermekekkel közösen gondozzák az óvoda udvarán levő növényeket. Megismertetjük a gyermekeket a szelektív hulladék-gyűjtéssel. Mindez a gyermekek befogadó szintjén és életkori sajátosságainak figyelembe véve történik játékos formában.

(9) Egészségnevelési és környezeti nevelési feladataink (a családdal együttműködve):

- a gyermek érzelmi és testi fejlődésének elősegítése, gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;

- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- az egészséges életmód, testápolás, az öltözködés, étkezési kultúra szokásainak alakítása, erősítése;
- a csendes pihenő feltételeinek megteremtése;
- az intimitás tiszteletben tartása;
- a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- az önmaguk és környezetük esztétikumára iránti igény alakítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet;
- korszerű táplálkozás elemeinek megismertetése;
- a szabad levegőn való tartózkodás és tevékenykedés;

A szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködésnek formái

68. § (1) A szülők és óvodapedagógusok közti kapcsolattartás célja:

- szoros kapcsolat, bizalom és nevelési összhang kialakítása a szülői támogatás biztosítása érdekében;
- az óvodai nevelés és a családi nevelés összehangolása a gyermek fejlődésének érdekében;
- célzott segítség nyújtása a családok sajátosságainak, szokásainak figyelembevételével; családhoz, problémához illesztett beavatkozások, megoldások alkalmazása.

(2) A szülők és óvodapedagógusok közti kapcsolattartás feladatai:

- a szülők ismerjék meg óvodánk nevelési elveit és módszereit, s a megvalósításban aktívan működjenek közre;
- legyen megfelelő az információáramlás az óvodapedagógusok, valamint a szülői munkaközösség, illetve a szülők között;
- közvetítse a szülők nevelési tapasztalatait, javaslatait az óvodapedagógusok felé.

(3) Az óvodáskorú gyermek fejlődésének nyomon követését szolgáló és dokumentáló **Óvodai fejlődési napló** tartalmát, megállapításait az óvónő és a szülő legalább félévente személyesen megbeszélik és egyeztetik a szükséges tennivalókat.

(4) A **személyes találkozások** formái a napi találkozások, családlátogatások, szülői értekezletek, pedagógiai előadások, fogadóórák, nyílt napok, óvodai ünnepek, műsoros estek, sportvetélkedők, kirándulások és a közösség céljait szolgáló munkák. A **szülők tájékoztatásának** eszköze a **szülői levél havonta**, illetve az **óvoda honlapja folyamatosan**.

(5) A csoportok minden évben tartanak nyílt napokat. Ekkor a szülők megnézhetik gyermekük tevékenységét, megfigyelhetik viselkedését a közösségben, valamint játék, illetve feladatvégzés közben.

Székesfehérvár, 2021. május 17.

(Handwritten signature)
Csák Lajos
igazgató

A Pedagógiai program mellékletei:

1. sz. melléklet: Legitimációs iratok
2. sz. melléklet: Tantárgyak tananyaga és követelményei
3. sz. melléklet: Fenntartói jóváhagyás